

Laboratoria etnograficzne

Laboratoria etnograficzne

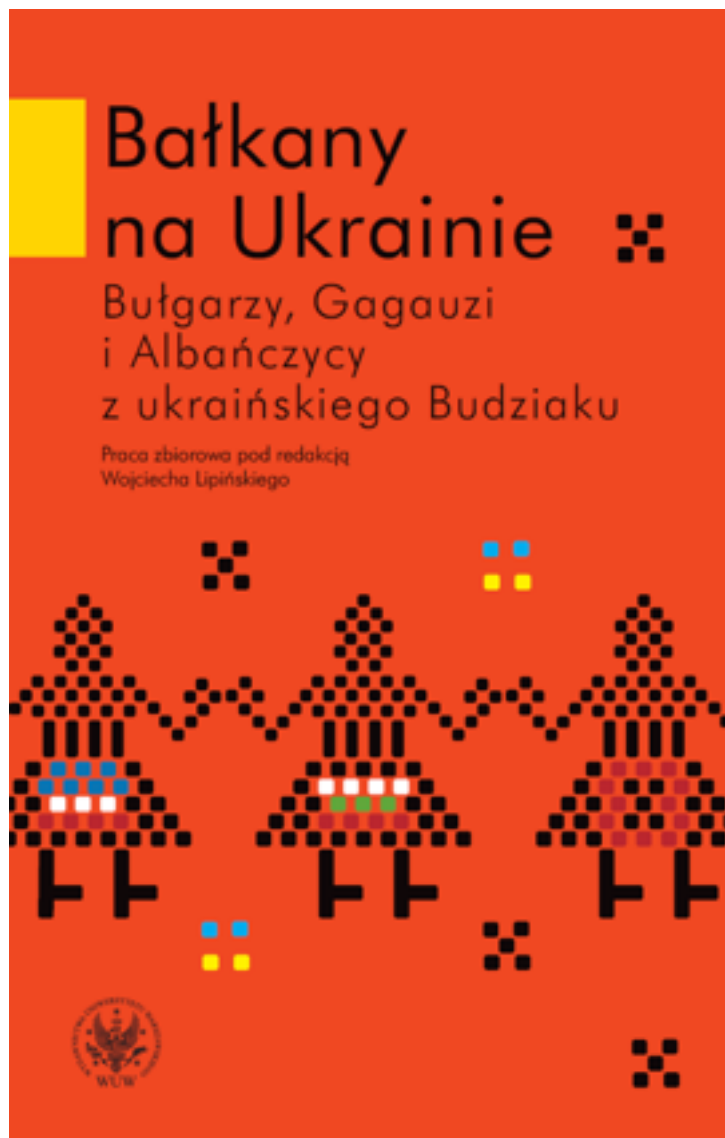
Badania terenowe na Polesiu. Fot. W. Lipiński

Laboratorium etnograficzne to zajęcia charakterystyczne dla naszego instytutu, pozwalające na wyjątkowe uczenie się w działaniu. Jest to specyficzna, intensywna i długotrwała forma zajęć, skoncentrowana wokół konkretnego problemu badawczego, trwająca od połowy pierwszego do połowy trzeciego roku studiów licencjackich.

Praca studenta nad wybranym problemem w ramach laboratorium odbywa się zarówno na uczelni, jak i w trakcie terenowych badań etnograficznych - zwykle są to 4 wyjazdy w teren. Podczas zajęć poznaje się warsztat pracy antropologa od początku do końca: od przygotowania koncepcji badań, analizy literatury, przez przygotowanie kwestionariusza do wywiadów i osobiste prowadzenie badań terenowych aż po opracowanie materiałów i pisanie pracy końcowej. Wyniki badań przedstawia się na forum Instytutu lub w druku. Student ma do wyboru uczestnictwo w jednej z kilku grup o odmiennej tematyce. Grupa pracuje w ramach szeroko zarysowanego tematu, jednak każdy ze studentów formuje

swój temat badawczy.

Efekty bada? studentów w zbiorach tekstów:

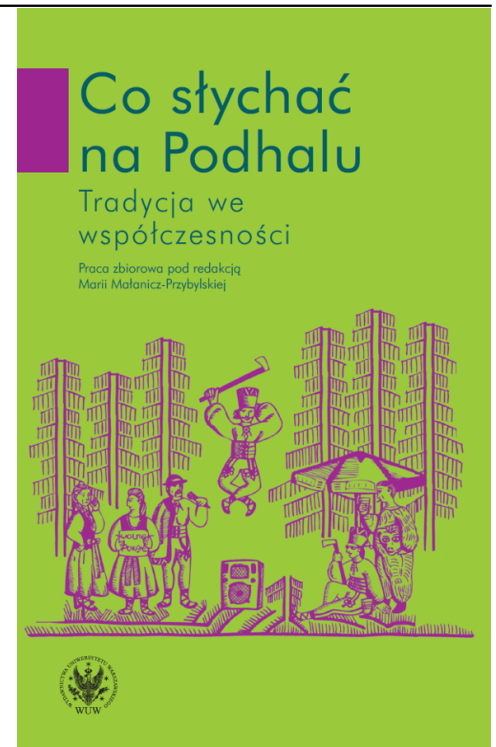
[1]

[2]

[3]

[4]

Nowoczesność i globalizacja na północnym Podlasiu

Perspektywa etnograficzna

Redakcja Piotr Cichocki i Helena Patzer

[6]

[7]

[8]

***

Znajd? grup? laboratoryjn? - spis wg prowadz?cych

Ana Ruxandra [[2017-2019](#)]

Baraniecka-Olszewska Kamila [[2011-2013](#)]

Baraniuk Tadeusz [[2016-2018](#)]; [[2014-2016](#)]

Bielenin-Lenczowska [[2017-2019](#)]; [[2012-2014](#)]

Brzezińska Magdalena [[2016-2018](#)]

Cichocki Piotr [[2022-2024](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2012-2014](#)]; [[2009-2011](#)]

Chromik Bartłomiej [[2016-2018](#)]

Dąbińska Maria [[2010-2012](#)]

Dobjasz Maja [[2013-2015](#)]

Dudek Karolina [[2013-2015](#)]

Halemba Agnieszka [[2016-2018](#)]

Horolets Anna [[2019-2021](#)]

Hryciuk Renata - [[2020-2022](#)]

Kaliszewska Iwona [[2017-2019](#)]; [[2013-2015](#)]; [[2009-2011](#)]

Kołodziejka Iwa [[2022-2024](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2009-2011](#)]

Król Katarzyna [[2020-2022](#)]

Krzyworzeka Amanda [[2016-2018](#)]

Kuzko Katarzyna [[2009-2011](#)]

Laszczkowski Mateusz [[2019-2021](#)]

Lipiński Wojciech [[2010-2012](#)]; [[2008-2010](#)]; [[2005-2007](#)]; [[2002-2004](#)]

Lubańska Magdalena [[2019-2021](#)]; [[2015-2017](#)]

Ładykowska Agata [[2011-2013](#)]

Maciejewska-Mroczek Ewa [[2010-2012](#)]

Malewska-Szałygin Anna [[2012-2014](#)]

Małanicz-Przybylska Maria [[2021-2023](#)]; [[2018-2020](#)]; [[2011-2013](#)]

Mroczkowska Joanna [[2015-2017](#)]; [[2011-2013](#)]

Patzer Helena [[2018-2020](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2009-2011](#)]

Perzanowski Andrzej [[2018-2020](#)]

Plińska Weronika [[2015-2017](#)]

Radkowska-Walkowicz Magdalena [[2014-2016](#)]

Rakowski Tomasz [[2013-2015](#)]

Rzeplińska Róża [[2010-2012](#)]

Sikora Sławomir [[2021-2023](#)]; [[2013-2015](#)]

Smyrski Łukasz [[2009-2011](#)]

Szutowicz Anna Maria [[2011-2013](#)]

Talewicz-Kwiatkowska Joanna [[2020-2022](#)]

Walczak Gaweł [[2013-2015](#)]

Waszczyńska Katarzyna [[2009-2011](#)]

Wieczorkiewicz Anna [[2021-2023](#)]; [[2017-2019](#)]; [[2014-2016](#)]

Wierciński Hubert [[2022-2024](#)]; [[2018-2020](#)]; [[2015-2017](#)]; [[2010-2012](#)]

Wiśniewska Jolanta [[2009-2011](#)]

Zatorska Magdalena [[2014-2016](#)]

Ząbek Maciej [[2016-2018](#)]

Zowczak H. Magdalena - [[2020-2022](#)]; [[2012-2014](#)]

Zydel Robert [[2010-2012](#)]

Żukowski Jacek [[2011-2013](#)]

Laboratoria w latach 2024-2026

[Magdalena Zowczak](#) [9]

Tytuł: Mniejszości rolnicza w Polsce: etnografia i sztuka

Laboratorium w latach 2024-2026

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [10]

Fragment instalacji Daniela Rycharskiego w zagrodzie jego dziadków. Kurówko, pow. sierpecki. 2. Spotkanie w OSP ?urawin.

Spotkanie w OSP ?urawin, pow. sierpecki.

Laboratorium podejmuje następujące tematy:

Chłop, rolnik, przedsiębiorca: kto dziś w Polsce uprawia ziemię, kto żyje z rolnictwa i w jakim znaczeniu „chłopi to umarła klasa”?

Rolników wizerunek w prasie a „zwrot chłopski” w kulturze (sztuki wizualne, literatura, teatr).

Opinie mieszkańców wsi o skansenach, muzeach i praktykach „cepeliowskich”, ich style życia i preferowane estetyki w kontekście transformacji gospodarczej i politycznej.

Tradycja a dziedzictwo niematerialne: czy można wskazać „długie trwanie” konkretnych praktyk, wyobrażeń zbiorowych?

Kultura religijna i stosunek do Kościoła.

Pamięć: cezury czasowe grupowe i klasowe; funkcje fotografii.

Jak rolnicy postrzegają obecne relacje miasto-wieś?

Jak oceniają zmiany zachodzące w stosunkach sędzijskich?

Jaką rolę odgrywają organizacje oddolne (np. OSP)?

Opinie o migracjach, nowych mediach oraz zmianach środowiska, projektach ekologicznych i ekonomicznych (Zielony Łódź, umowy EU-Mercosur).

Praktyki oporu wobec niechcianych zmian i współczesne strajki.

Prowadzimy badania porównawcze na północnym Mazowszu i w woj. zachodniopomorskim, szczególnie uwaga poświęcając twórczości artystów, którzy dzielą swoje życie między miastem – miejscem zatrudnienia, a rodzinnym wiejskim środowiskiem, oraz twórczości rolników.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Hubert Wierciński \[11\]](#)

Tytuł: Etnografia obszarów górskich: Tatry i Podtatrza

Laboratorium w latach 2024-2026

Strona:

Opis zajęć: w USOS

Istnieje bogata literatura, a także tradycja badań etnograficznych na Podhalu. W ramach tych studiów rozpoznano i szczegółowo opisano zarówno historię kultury, jak i folklor regionu. Celem laboratorium nie jest więc ponowne odkrywanie tego, co już zostało odkryte – uczestnicy zajęć podejmują próbę przełamania tematycznego i metodologicznego paradygmatu badań prowadzonych u podnóża Tatr. Zamiast koncentrować się na lokalnej ludowości, uczestnicy zajęć mierzą się z szeroko pojętą antropologią krajobrazu. To krajobraz gór jest motywem przewodnim badań i dociekań teoretycznych, to góry stanowi wspólny mianownik studenckich projektów badawczych rozwijanych w ramach laboratorium.

Prace badawcze, stanowiące integralną część przedmiotu, podają za wątkami związanymi z górami – studenci szukają gór w biografjach i praktykach ludzi (nierzadko niezwiązanych z Podhalem), dla których góry nie są obojętne. Śledzimy ludzki ruch w górach, a także wsłuchujemy się w opowieści traktujące o Tatrach. Naszym celem badawczym jest poznanie i zrozumienie szeroko pojętej interakcji między ludźmi i górami. Przyglądamy się, jakie działania i praktyki rodzą się dzięki zaangażowaniu w ten specyficzny krajobraz, a także jakie to samoświadomości i wiedza kształtują się w górskim krajobrazie. Mierzymy się z pojęciami takimi jak antropocen, presja, utowarowienie krajobrazu, a także badamy bardziej intymne relacje ludzi z górami, poszukamy sposobności, które rodzą się w takim krajobrazie i przyglądamy się, jak te sposobności są przez ludzi zamieniane na konkretne działania. Wreszcie, zadajemy pytanie o to, jak przy pomocy metod i teorii antropologicznych można badać krajobraz górski – co antropolog może tam odnaleźć? jak ma szukać wiedzy w takim krajobrazie? jakie inne elementy i zjawiska zasługują na antropologiczną uwagę?

[<wróć do spisu>](#)

***

[Magdalena Radkowska-Walkowicz \[12\]](#) & [Ewa Maciejewska-Mroczek \[13\]](#)

Tytuł: Dzieci i środowisko. Perspektywa childhood studies

Laboratorium w latach 2024-2026

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [14]

Na naszych zajęciach skupiamy się na dziecku i dzieciństwie w relacji do szeroko rozumianego środowiska. Pomysł laboratorium zakorzeniony jest w tzw. nowych studiach nad dzieciństwem, które wskazują na konieczność włączenia do badań społecznych, w tym antropologicznych, dziecka jako pełnoprawnego podmiotu opowieści o świecie i sprawczego aktora, mającego moc wpływania na otaczające go środowisko.

W naszych pracach skupiamy się na dwóch różnych perspektywach:

- Oddolnej perspektywie dzieci, z którymi się spotykamy i z którymi rozmawiamy. Badacze i badaczki wykorzystują przy tym metodologię opartą na partycypacji, działaniach artystycznych, zabawie.
- Perspektywie dorosłych i młodych dorosłych, którzy pokazują nam, czym dla nich bycie i jest dzieciństwo.

Namysłowi nad metodologią pracy z dziećmi i o dzieciach towarzyszą zaawansowane refleksje teoretyczne i etyczne. W naszych badaniach wspierają nas Interdyscyplinarny Zespół Badań nad Dzieciństwem UW oraz zapraszani na zajęcia goście. Badania prowadzone są w Warszawie lub okolicy, więc w ramach wyjazdów laboratoryjnych organizujemy kilkudniowe spotkania seminaryjno-warsztatowe w okolicach Warszawy.

Tematy prac osób uczestniczących w laboratorium:

- zespoły młode i dzieci muzykujące w perspektywie antropologicznej
- wspomnienia osób urodzonych w latach 70. z dorastania w okresie transformacji ustrojowej
- dzieciństwo i dorastanie osób queerowych, które przeprowadziły się z małej miejscowości/wsi do Warszawy
- dziewczyny i konie – relacja ze zwierzęciem z perspektywy młodych dziewczyn jeżdżących konno
- co znaczy być dorosłym i kiedy przestajemy być dziećmi
- wzorce kobiecości w ród polskich skautek, z uwzględnieniem ich zróżnicowania oraz wpływu czynników historycznych, kulturowych i społecznych
- zakazy i nakazy, w tym dotyczące używek, w opinii dzieci
- spojrzenie dzieci w wieku 5-8 lat na to, co znaczy być dziewczyną i kobietą
- religijność młodych osób, które były lub są we wspólnotach religijnych
- doświadczenia osób dojeżdżających do warszawskich szkół średnich z mniejszych miejscowości

[<wróć do spisu>](#)

***

Laboratoria etnograficzne w latach 2023-2025

Agata Hummel, [Amanda Krzyworzeka](#) [15]

Tytuł: **Alternatywy rolnicze w kontekście współczesnych przemian na wsi**

Laboratorium w latach 2023-2025

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [16]

Projekt ma na celu analizę alternatyw rolniczych, takich jak rolnictwo ekologiczne, czy ruchy nowo-chłopskie w kontekście współczesnej wsi, która coraz bardziej się wyludnia i przekształca w miejsce rozwoju przemysłowej produkcji rolnej lub w atrakcję turystyczną. Badania grupy laboratoryjnej prowadzone będą w okolicach Grzybowa, w województwie mazowieckim. Tematy, które będą nas interesować, to między innymi: wartości stojące za różnymi

modelami rolnictwa, zmieniająca się sytuacja gospodarcza na wsi, jej wpływ na lokalne relacje społeczne (w tym na gospodarkę wzajemności i na relacje pomiędzy reprezentantami różnych rodzajów gospodarstw), podejście do pracy, planowanie i podejmowanie decyzji w różnych modelach rolniczych, wpływ mechanizmów rynkowych i polityki rolnej na działania rolników, konsumenci gospodarstw alternatywnych i ich relacje z rolnikami.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Anna Malewska-Szałygin \[17\]](#)

Tytuł: **Dynamika wyobrażeń społecznych**

Laboratorium w latach 2023-2025

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [18]

Projekt badawczy grupy laboratoryjnej szuka odpowiedzi na pytanie: w jaki sposób zmieniały się wyobrażenia społeczne dotyczące obywateli i obywaterek Ukrainy w sytuacji, gdy kontakt bezpośredni gwałtownie się zmniejszył w wyniku masowej migracji spowodowanej rosyjską agresją.

Zaplecze teoretycznym projektu są pojęcia „wyobrażenia społeczne” (Charles Taylor) oraz „stereotypy” (Jan Stanisław Bystroń, Zbigniew Benedyktowicz, C. Lippman, Homi Bhabha). Zgodnie z twierdzeniami teoretyków upraszczające stereotypy powstają w wyniku braku dynamicznych relacji społecznych i powinny erodować pod wpływem bliskiego kontaktu. Badania laboratoryjne mają na celu sprawdzenie prawdziwości tej tezy i przyjrzenie się procesowi konstruowania aktualnych wyobrażeń o uchodźcach z Ukrainy.

Prace badawcze będą prowadzone we wsiach powiatu i mieście Nowy Targ, na Podhalu. Grupy badawcze będą polskojęzyczni mieszkańcy regionu wchodzący w różnego typu relacje z osobami uchodźczymi z Ukrainy. Techniki badawcze obejmują wywiady otwarte, pogłębione, prowadzone w terenie oraz obserwacje uczestniczące, dokonywane zarówno w terenowym kontakcie bezpośrednim, jak też w przestrzeniach sieciowych takich jak: media społecznościowe, strony internetowe i inne.

[<wróć do spisu>](#)

***

Małgorzata Owczarska

Tytuł: **Odra – życie, katastrofa, nadzieja? Zamieszkiwanie kryzysu ekologicznego**

Laboratorium w latach 2023-2025

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [19]

To laboratorium zajmie się relacjami ludzi, wody i innych stworzeń na Odrze dotkniętej katastrofą ekologiczną. Jest to zaproszenie do badań etnograficznych nad zmianami klimatycznymi, antropopresją i sytuacją wód w Polsce. Głównymi pytaniami badawczymi są: Co to znaczy śmierć rzeki? Jak i kto (ludzie i inne byty) odpowiadają na zaistniałą sytuację? Czy w obliczu kryzysu można szukać nadziei? Jak kształtują się kulturowe, lokalne aspekty życia w kryzysie ekologicznym? Grupa zajmie się społecznymi konsekwencjami trwającej na Odrze katastrofy, wyobrażeniami rzeki, sposobami radzenia sobie z kryzysem (np. samoorganizacją, aktywizmem, planami ekologicznej odbudowy Odry przeciwstawianymi dalszej jej regulacji, tworzonymi na temat Odry opowieściami). Istotną kwestią będzie refleksja nad transformacyjnymi aspektami kryzysu. Prace będą miały charakter antropologiczny i trans-dyscyplinarny.

[<wróć do spisu>](#)

***

Lata 2022-2024

***

[Piotr Cichocki](#)

Tytu?: G?os, brzmienie lasu, ha?as. Antropologia d?wi?ku na pograniczu polsko-bia?oruskim

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [20]

Badaj?c wschodni? cz??? powiatu bia?ostockiego (okolice Micha?owa, Gródka i Ja?ówki), zajmiemy si? sposobami poznawania i wspó?tworzenia ?wiata przez d?wi?k (Steven Feld). Katastrofa, która zasz?a w 2021 roku na tych terenach zwróci?a nasze zainteresowanie równie? w kierunku g?osu (lub odbierania g?osu) w jego politycznym, obywatelskim i emocjonalnym aspekcie. Nasze obserwacje, s?uchanie i rozmowy z mieszka?cami po?wi?cimy temu, w jaki sposób lokalna to?samoo?, a tak?e ludzka podmiotowo?? (w tym uchod?czy? i uchod?ców) jest wyra?ana lub niekiedy kwestionowana poprzez j?zyk, prac?, codzienne zachowania. Wszystkimi tymi praktykami zainteresujemy si? przez pryzmat d?wi?ku.

...

[<wró? do spisu>](#)

***

[Iwa Ko?odziejska](#)

Tytu?: Bagno w stolicy. Ludzkie i wi?cej-ni?-ludzkie na Zakolu Wawerskim

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [21]

Laboratorium b?dzie miejscem, gdzie badaj?c zachodz?ce na terenie Zakola Wawerskiego relacje, b?dzie mo?na w praktyce sprawdzi? czym jest etnografia wielogatunkowa.

Zakole Wawerskie jest zwartym kompleksem mokrad?owym, miejscem unikatowym w du?ym europejskim mie?cie. Z ró?norodnych powodów jest ono wa?ne dla wielu ludzkich i nie-ludzkich aktorów. W?ród których s?: w?a?ciciele zakolskich gruntów, co najmniej jedna rodzina bobrów, okoliczni ludzcy-mieszka?cy, deweloperzy, turzyce tworz?ce zakolskie turzycowiska, w?adze miasta, organizacje pozarz?dowe, wiele gatunków ptaków i komarów, naukowczynie i naukowcy, artystki zaanga?owane w projekt Krytyki Politycznej i wielu, wielu innych. W grudniu 2021 zosta?y rozpocz?te konsultacje miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu, b?dziemy mieli mo?liwo?? obserwowania co one oznaczaj? dla mieszka?ców Zakola (ludzkich i nie-ludzkich) i osób z nim zwi?zanych, co b?dzie z tych planów wynika?o w d?u?szej perspektywie trwania naszych bada?. Jak rozumiana jest obecno??, kryj?cego ogromne pok?ady zwi?zanego w?gla i metanu, mokrad?a w ?rodku miasta. W czasie laboratorium przyjrzymy si? z etnograficzn? wra?liwo?ci? temu co dzieje si? na Zakolu Wawerskim i wokó? niego.

Prowadz?c badania b?dziemy si? opiera? na koncepcjach stworzonych w ramach antropologii ?rodowiskowej,

---

etnografii wi?cej-ni?-ludzkiej, antropologii zaanga?owanej, bada? ruchów miejskich. B?dziemy korzysta? z praktyk wypracowywanych w projekcie zakolskim Krytyki Politycznej <https://zakole.pl/pl> [22]. B?dzie on dla nas zarówno tematem badania jaki i polem wspó?pracy intelektualnej, u?atwi zwracanie si? w stron? „bada? z” a nie wy??cznie bada? „bada? nad”.

...

[<wró? do spisu>](#)

***

[Hubert Wierci?ski](#)

Tytu?: Etnografia obszarów górskich - Tatry

Laboratorium w latach: **2022-2024**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [23]

Istnieje bogata literatura, a tak?e tradycja bada? etnograficznych na Podhalu. W ramach tych studiów rozpoznano i szczegó?owo opisano zarówno histori? kultury, jak i folklor regionu. Celem przedmiotu nie jest wi?c ponowne odkrywanie tego, co ju? zosta?o odkryte – uczestnicy zaj?? podejm? prób? prze?amania tematycznego i metodologicznego paradygmatu bada? prowadzonych u podnó?a Tatr. Zamiast koncentrowa? si? na lokalnej ludowo?ci, uczestnicy zaj?? zmierz? si? z szeroko poj?t? antropologi? krajobrazu. To krajobraz gór b?dzie motywem przewodnim bada? i docieka? teoretycznych, to góry maj? stanowi? wspólny mianownik studenckich projektów badawczych rozwijanych w ramach laboratorium.

Prace badawcze, stanowi?ce integraln? cz?? przedmiotu, maj? wi?c pod??a? za w?tkami zwi?zanymi z górami – studenci b?d? szuka? gór w biografiach i praktykach ludzi (nierazko niezwi?zanych z Podhalem), dla których góry nie s? oboj?tne. B?dziemy wi?c ?ledzi? ludzki ruch w górach, a tak?e ws?uchiwa? si? w opowie?ci traktuj?ce o Tatrach. Naszym celem badawczym b?dzie poznanie i zrozumienie szeroko poj?tej interakcji mi?dzy lud?mi i górami. Przyjrzymy si?, jakie dzia?ania i praktyki rodz? si? dzi?ki zaanga?owaniu w ten specyficzny krajobraz, a tak?e jakie to?samo?ci i wiedza ksza?tuj? si? w górskim krajobrazie. Zmierzymy si? z poj?ciami takimi jak antropocen, presja, utowarowienie krajobrazu, a tak?e zbadamy bardziej intymne relacje ludzi z górami, poszukamy sposobno?ci, które rodz? si? w takim krajobrazie i przyjrzymy si?, jak te sposobno?ci s? przez ludzi zamieniane na konkretne dzia?ania. Wreszcie, zadamy pytanie o to, jak przy pomocy metod i teorii antropologicznych mo?na bada? krajobraz górski – co antropolog mo?e tam odnale??; jak ma szuka? wiedzy w takim krajobrazie? jakie inne elementy i zjawiska zas?uguj? na antropologiczn? uwag??

...

[<wró? do spisu>](#)

***

Lata 2021-2023

[Maria Ma?anicz-Przybylska](#)

Tytu?: Dziedzictwo na pograniczu - Chocho?ów

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-chocholow> [24]

Opis zaj??: [w USOS](#) [25]

Dziedzictwo jako s?owo klucz bada? w Chocho?owie wydaje si? do?? oczywiste, cho? nie chcia?abym, by

rozumiane by?o jednoznacznie. Niekt?rzy nazywaj? Chocho?ów ?ywym skansenem, bo ta wie? szczyli si? najlepiej w regionie zachowan? zwart? architektury drewnian? z XIX i pocz?tku XX wieku, która obj?ta jest ochron? konserwatorsk?. Wiele chocho?owskich domów, ci?gn?cych si? wzd?u? g?ównej ulicy, ma ponad sto lat. Mieszka?cy s? zobowi?zani do dbania o nie i czyszczenie ich raz w roku... co nie wszystkim si? podoba. Dziedzictwo bywa wi?c k?opotliwe.

Drugim kluczowym dla nas poj?ciem jest pogranicze, co znów mo?e si? wydawa? oczywiste, bo Chocho?ów faktycznie le?y tu? przy granicy polsko-s?owackiej, s?siaduje z Such? Hor?. Granica dziel?ce obie miejscowo?ci, zmieniaj?ca swoj? funkcj?, szczelno?? i przebieg zdaje si? by? ciekawym elementem codzienno?ci lokalnej ludno?ci. Jednocze?nie z etnograficznego punktu widzenia jest to miejsce przenikania si? kultury podhala?skiej i orawskiej.

...

[<wró? do spisu>](#)

***

[S?awomir Sikora](#)

Tytu?: ?wiat post-COVID. Praktykowanie codzienno?ci

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/institut/badania/laboratoria-stu...> [26]

Opis zaj??: [w USOS](#) [27]

Tytu? *?wiat post-COVID* odnosi si? nie tyle do czasu, kiedy epidemii ju? nie b?dzie, ile raczej do szczególnego czasu niepewno?ci i zagro?enia, kiedy pandemia Covid-19 wci?? jeszcze budzi?a wiele niepokoju odno?nie do dalszego jej przebiegu, wp?ywu na ludzi, jak i ?miertelno?ci. Po odnotowaniu przypadków zachorowa? w kolejnych krajach ?wiata, gwa?townie i najcz??ciej bez stosownego przygotowania wprowadzono restrykcyjne lockdowny, co wi?za?o si? ze szczególn? hibernacj? i stagnacj? ?ycia spo?ecznego: zakaz wychodzenia z domu, przemieszczania si?, kwarantanna, spowolnienie lub zamkni?cie wielu obszarów gospodarki, a tak?e szkół i uczelni. Dotychczasowe ?ycie codzienne niemal z dnia na dzie? sta?o si? niecodzienne, a ludzie zostali zmuszeni do poszukiwania nowych form i praktyk codzienno?ci. Kryzys – to s?owo etymologicznie wi???ce si? m.in. z prze?omowym, decyduj?cym etapem choroby, kiedy nie wiadomo jeszcze, w którym kierunku mo?e si? ona rozwin?? – sprzyja? poszukiwaniom nowych rozwi?za? i zmianom. Zakazy i ograniczenia fizycznego kontaktu uruchamia?y np. rozwój nowych form komunikacji: gwa?towny rozwój funkcjonalno?ci komunikatorów internetowych i nowych praktyk komunikacyjnych.

Ów nowy stan w sposób oczywisty mo?na odnie?? do klasycznego obr?du przej?cia (Arnold Van Gennep, Victor Turner, Mary Douglas) ze szczególnym naciskiem na wag? etapu ?rodkowego, liminalnego, w ramach którego wypracowywane by?y nowe formy codzienno?ci. Poszczególne tematy podejmowane w ramach grupy maj? by? prób? opisu funkcjonowania ró?nych form rodzej si? w tym szczególnym okresie codzienno?ci. I cho?, jak zauwa?a Judith Butler, by?oby chyba nadmiarem optymizmu twierdzenie, ?e zrozumienie pandemii otworzy nowe szlaki dla rozwoju przysz?o?ci, to jednak mam nadziej?, ?e zrozumienie nowych form radzenia sobie z rzeczywisto?ci? oka?e si? pomocne w my?leniu tak o przysz?o?ci, jak i skomplikowanej tera?niejszo?ci.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Anna Wieczorkiewicz](#)

Tytu?: Cia?o i media w hybrydycznej przestrzeni rekreacji

Laboratorium w latach: **2021-2023**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [28]

Przedmiotem bada? laboratoryjnych b?d? praktyki cielesne o charakterze rekreacyjnym i samorozwojowym, cz?sto kojarzone z okre?lonym stylem ?ycia. W czasach wspó?czesnych dost?pnych jest ich bezprecedensowo wiele. Ró?ne rodzaje ta?ca, dyscypliny sportowe, czy te? kompleksowe systemy praktyk, które mog? nabiera? nachylenia filozoficznego (na przyk?ad joga) praktykowane s? w miejscach do specjalnie tego przeznaczonych, ale i w domach. Przestrze? domowa niekoniecznie jest zamkni?ta – cz?sto otwiera si? ku przestrzeniom wirtualnym, sk?d czerpa? mo?na zarówno ogólne pomys?y na wzbogacenie swego ?ycia o nowy rodzaj aktywno?ci, jak i konkretne, metodycznie instrukcje praktykowania.

Ten rodzaj przestrzeni, w której wymiary digitalne i fizyczne s? powi?zane okre?la si? mianem hybrydycznej. Dost?p do niej i kompetencja w jej u?ytkowaniu nie równomiernie roz?o?one w spo?ecze?stwie – pojawiaj? si? nowe formy wykluczenia i nowe rodzaje marginalizacji.

W sytuacji pandemii Covid-19 wiele rodzajów rekreacji fizycznej, dotychczas zwi?zanych z okre?lon? przestrzeni? (si?owni?, sal? taneczna?, pomieszczeniem klubowym, a tak?e terenami zielonymi w miastach i poza nimi), realizowanych w formu?ach kontaktu z innymi osobami, przenosi si? do przestrzeni wirtualnej. Jest ona mniej stabilna, ale te? bardziej otwarta. Ponadto generuje inny rodzaj relacji mi?dzyludzkich i inaczej pozycjonuje cia?o osoby wykonuj?cej dan? praktyk?. Z drugiej strony, rozwój tego rodzaju przestrzeni sprawia, ?e dowarto?ciowaniu ulega ruch w przestrzeni fizycznej, zw?aszcza kojarzonej z natur?; przedstawiany bywa jako element tak zwanego dobrego ?ycia.

Powy?sze zjawiska stanowi? punkt wyj?cia do antropologicznego badania ró?nych rodzajów rekreacji w hybrydowanej przestrzeni codzienno?ci.

Jak w przestrze? rekreacji fizycznej w??czone s? media? Czy w sytuacji zamkni?cia praktyki w domu (ale otwarcia na przestrze? wirtualn?) zmienia si? sposób jej do?wiadczenia przez osoby ?wicz?ce? Jak ró?ne grupy wiekowe odbieraj? zjawisko mediatyzacji przestrzeni rekreacji? Na czym polega dostosowanie danej formy rekreacji do przeniesienia jej do sieci i co dzieje si? z elementami nie poddaj?cymi si? tym procedurom? Jak zmieniaj? si? sposoby uprawiania rekreacji fizycznej „w naturze”, „na dworze”? Czy w odczuciu ludzi j? uprawiaj?cych zmienia si? równie? ich sens? To tylko niektóre z pyta?, które podsuwa antropologom mediatyzowana przestrze? rekreacji.

...

[<wró? do spisu>](#)

***

Lata 2020-2022

[Renata Hryciuk](#) [29]

Tytu?: Antropologia (nie)równo?ci: praktyki jedzeniowe w Warszawie

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria...> [30]

Opis zaj??: [w USOS](#) [31]

Laboratorium poświęcone jest badaniu nierówności społecznych poprzez soczewkę krytycznej antropologii jedzenia (*critical food studies*). Od publikacji w 2013 roku „Kapitału w XXI wieku” Thomasa Piketty’ego problem narastającego rozwarstwienia społeczno-ekonomicznego na stałe zagościł w centrum debaty publicznej w Europie i coraz częściej w Polsce. Mimo to wiele aspektów doświadczenia nierówności wciąż nie zostało należycie przeanalizowanych przez rodzime badania społeczne. Eksploracje etnograficzne prowadzone w ramach naszego laboratorium mają na celu częściowe wypełnienie tej luki. Wykorzystanie tradycyjnych narzędzi etnograficznych wzbogaconych o metody zaczerpnięte z dorobku etnografii sensorycznej oraz bazujące na ucieleśnionym doświadczeniu pozwolą nam przyjrzeć się z perspektywy interseksyjnej nierównościom w praktykach jedzeniowych na terenie Warszawy.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Joanna Talewicz-Kwiatkowska](#) [32]

Tytuł: Romowie- w stronę inkluzji? Polityka, relacje z większością, tożsamość?

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/badania/laboratoria-stu...> [33]

Opis zajęć: [w USOS](#) [34]

Laboratorium poświęcone będzie skomplikowanej sytuacji romskich imigrantów z Rumunii, zamieszkujących gdańską Osowę. Kilkadziesiąt osób (obecnie około sześćdziesiąt osób), z których większość stanowi kobiety i dzieci, żyje poniżej granicy ubóstwa, w poczuciu zagrożenia, osamotnienia. Ich sytuację dodatkowo komplikuje fakt braku odpowiednich narzędzi tak społecznych, wspierających integrację migrantów w Polsce. Zaostrzają się relacje Romów ze społecznością oraz władzami lokalnymi co jest powodem nie tylko mowy nienawiści, ale także aktów agresji wobec Romów, do

których dosz?o w ostatnich kilku latach. Warto równie? wspomnie? o pozytywnych aspektach, które zostan? uwzgl?dnione podczas bada?. W Gda?sku wypracowano model integracji imigrantów, powsta?a Rada Migrantów oraz ?wietlica wielokulturowa, w której aktywni byli tak?e Romowie. Ponadto, w roku 2019, laureatk? Gda?skiej Nagrody Równow?ci im. Paw?a Adamowicza, zostaje rumu?ska Romka, wspieraj?ca dzieci w obszarze edukacyjnym.

Zmiana miejsca bada?: Z uwagi na sytuacj? zwi?zan? z pandemi? Covid-19 oraz trudn? sytuacj? spo?eczn? imigrantów i imigrantek romskiego pochodzenia mieszkaj?cych w Gda?sku, laboratorium zosta?o przeniesione z Gda?ska do Wroc?awia. Warto w tym miejscu podkre?li?, ?e wspomniana zmiana wi??e si? z modyfikacj? tematu laboratorium.

Wroc?aw, obok Gda?ska i Poznania jest miastem zamieszkiwanym przez imigrantów i imigrantki romskiego pochodzenia. Co wi?cej, od 2017 roku wdra?any jest w tym mie?cie *Program na rzecz Romów i Romni rumu?skich- mieszka?ców i mieszkanek Wroc?awia*, którego celem jest wzmocnienie szeroko poj?tych procesów integracyjnych Romów ze spo?ecze?stwem wi?kszo?ciowym. Ponadto miast to od pokole? zamieszkuj? Romowie, którzy s? obywatelami i obywatelkami Polski.

Celem bada? b?dzie próba zdiagnozowania sytuacji spo?eczno-kulturowej Romów polskich lub imigrantów/imigrantekromskich mieszkaj?cych we Wroc?awiu. Istotne w kontek?cie bada? b?d? relacje z grup? wi?kszo?ciow?, dzia?alno?? lokalnych polityków, dyskurs medialny, a tak?e dobre praktyki, które pozytywnie wp?ywaj? na procesy inkluzji Romów.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Magdalena Zowczak \[9\]](#)

Tytu?: „Wielokulturowo??” w miasteczku: pamie??, tradycja religijna, a konstruowanie to?samo?ci (woj. zachodniopomorskie).

Laboratorium w latach: **2020-2022**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria...> [35]

Opis zaj??: [w USOS](#) [36]

Miasteczka w woj. zachodniopomorskim, wyludniaj?ce si? o?rodki gmin miejsko-wiejskich, prezentuj? si? jako „wielokulturowe”. Na tych terenach, zwanych w PRL „Ziemiemi Odzyskanymi”, w wyniku Zag?ady, wojny i powojennej deportacji niemieckich mieszka?ców dokona?a si? niemal ca?kowita wymiana ludno?ci. Celem bada? jest rozpoznanie, co kryje si? dzi? za ich „wielokulturowo?ci?”, czy posiada ona realne odniesienie w ?yciu wspó?czesnych mieszka?ców i jakie ma dla nich znaczenie.

Spróbujemy opisa?, jakie relacje ??cz? dzi? lub dziel? potomków ró?nych grup osadników i jak konstruuj? one swoje „domeny symboliczne”. Czy ??czy je nowa, wspólna „tradycja wynaleziona” i czy znalaz?o si? w niej

miejsce dla dawnych mieszkańcó?w Treptow an der Rega? Któ?e grupy osadnikó?w znik?y, które uleg?y asymilacji, a które w kolejnych pokoleniach piel?gnuj? swój? odmiennó??, pami?? swoich korzeni? Czy wyznawana religia ma znaczenie dla ich to?samo?ci? Jak zaadaptowa?y zastan? tkank? miejsk? (np. lutera?skie ko?cio?y na potrzeby liturgii innych wyzna? chrze?cija?skich)?

B?dziemy ?ledzi? elementy pami?ci kulturowej wybierane przez grupy rekonstrukcyjne, symbole pojawiaj?ce si? na muralach i w graffiti, w rytua?ach ?wi?towania Wieczoru Czterech ?wiec, S?siadów czy Ma?anki. Jakie traumy z przesz?o?ci ujawniaj?, jakie marzenia? Jak najstarsze pokolenie radzi sobie w sytuacji masowej emigracji dzieci i wnuków? Jakie s? przyczyny jego nostalgii za peerelowsk? przesz?o?ci?? Jakie relacje ??cz? dzi? pozbawione zak?adów pracy miasteczka z ich wiejskim otoczeniem?

Planowanymi miejscami naszych bada? s? Trzebiatów oraz Bia?y Bór z ich najbli?szej? okolic?. Praktyk? etnograficzn? ??czymy z perspektyw? fenomenologiczn?, szukamy inspiracji w antropologii pami?ci i postpami?ci, antropologii religii, dziedzictwa i staro?ci; korzystamy z kategorii performansu oraz elementów metody biograficznej i semiotyki strukturalnej.

[<wró? do spisu>](#)

***

Lata 2019-2021

[Magdalena Luba?ska](#) [37]

Tytu?: Pami?? wojny i powojnia na Podkarpaciu - uj?cie postsekularne
Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/postpamiec-ii-wojny> [38]...

Opis zaj??: w [USOS](#) [39]

Laboratorium po?wi?cone jest badaniom pami?ci i postpami?ci o losach zamieszkuj?cej Podkarpacie ludno?ci w czasie drugiej wojny ?wiatowej i powojnia jako czasu tzw. „wielkiej trwogi” (M. Zaremba). Odchodzi w?a?nie ostatnie pokolenie ?wiadków ówczesnych wydarze?, z których wiele do tej pory nie zosta?o wyja?nionych. Kwesti? nagl?c? jest utrwalenie ich wspomnie?, a w szczegó?lno?ci tych, które odnosz? si? do problemów i zjawisk do tej pory niedostatecznie zg?bionych przez badaczy spo?ecznych. Jednocześnie, w sposób coraz bardziej wyrazisty do g?osu dochodzi m?ode pokolenie, równie? zainteresowane tamtym okresem historycznym, cho? cz?sto z innych pobudek. Przeprowadzone przeze mnie badania pilota?owe wskazuj?, ?e dialog mi?dzy tymi pokoleniami wydaje si? znikomy. Ci pierwsi cz?sto chc? si? podzieli? swoimi traumatycznymi, prze?yciami z tamtego okresu niejako „ku przestrodze”, tych drugich cz?sto motywuje potrzeba gloryfikowaniaprzesz?o?ci i szukania bohaterów i to oni maj? obecnie przewag? technologiczn? w wytwarzaniu wiedzy o tamtych czasach. G?os odchodz?cego pokolenia pozostaje „niedoreprezentowany”. To

wst?pne spostrze?eniezweryfikujemy w trakcie prowadzonych w ramach laboratorium bada? terenowych. Kwestia r?ownic mi?dzypokoleniowych pozostanie jednym z g??wnych czynnik?w, jakie b?d? nas interesowa? w terenie. Ze wzgl?du na to, ze Podkarpacie jest regionem o bardzo wysokim odsetku ludzi religijnych interesowa? nas b?d? tak?e powi?zania mi?dzy wra?liwo?ci? religijn? a etyczn? ocen? pewnych zjawisk. Ma na ni? du?y wp?ywimperatyw lojalno?ci wobec konkretnej wsp?lnoty, niejednokrotnie wchodz?cy w kolizj? z chrze?cija?skim dekalogiem. W tym kontek?cie postawimy m.in. pytanie o to, jak? rol? odgrywa w ocenie tamtego okresu zwykle uproszczony wariant polskiego mesjanizmu. Badane fenomeny b?dziemy analizowa? z perspektywy antropologii postsekularnej, kt?ra sfery religijno?ci i ?wiecko?ci rozpatruje dialektycznie jako stale na siebie wp?ywaj?ce i konstytuuj?ce si? wzajemnie. Interesowa? nas b?dzie, w jakich sytuacjach i dlaczego ludzie interpretuj? pewne wydarzenia i zjawiska przez ramy religijne, a w jakim przez ?wieckie. Tu szczególnie interesowa? nas b?dzie stosunek do b?lu i cierpienia, gdy? jak zauwa?a TalalAsad w szczeg?lno?ci w odniesieniu do tego fenomenu istniej? du?e r??nice mi?dzy ?wieckim a religijnym jego ogl?dem (2003).

[<wr? do spisu>](#)

***

[Mateusz Laszczkowski \[40\]](#)

Tytu?: Infrastruktury przysz?o?ci. Spo?eczno?? lokalna wobec plan?w budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego w Gminie Baran?w
Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/infrastruktury-przyszlosci> [41]...

Opis zaj??: [w USOS](#) [42]

W ramach laboratorium Infrastruktury Przysz?o?ci przygl?damy si? do?wiadczeniu projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego w?r?d mieszka?c?w gmin Baran?w, Teresin i Wiskitki, oko?o pi??dziesi?ciu kilometr?w na zach?d od Warszawy. Chocia? budowa CPK jeszcze nie ruszy?a, a plany i projekty pozostaj? mgliste, ta nieistniej?ca mega-infrastruktura ju? dzi? wywiera znacz?cy wp?yw na ?ycie spo?eczno?ci zamieszkuj?cych tereny obj?te inwestycj?. Nasze badania wpisuj? si? w nurt antropologii infrastruktury, rozwijaj?cy si? w ostatnich latach w ?wiatowej nauce. Specyfik? naszej pracy wyznacza jednak fakt, ?e zajmujemy si? infrastruktur?, kt?ra jeszcze nie istnieje. Jak zmieniaj? si? relacje spo?eczne i polityczne w oczekiwaniu na maj?c? nast?pi? budow?? Na czym polega egzystencjalne do?wiadczenie oczekiwania na mega-infrastruktur? i antycypowania jej efekt?w? W jaki spos?b infrastruktura materializuje si? lub trwa w zawieszaniu pomi?dzy tym, co mo?liwe, a tym, co namacalne? Odpowiedzi na te i inne pytania poszukujemy rozmawiaj?c z miejscowymi mieszka?cami: mi?dzy innymi rolnikami, przedsi?biorcami, emerytami, czy lokalnymi politykami.

[<wr? do spisu>](#)

***

[Anna Horolets \[43\]](#)

Tytu?: Ziele? miejska: (nie)ludzie, urz?dzenia, relacje

Laboratorium w latach: **2019-2021**

Strona: [https://www.etnologia.uw.edu.pl/zielen-miejska-nieludzie ...](https://www.etnologia.uw.edu.pl/zielen-miejska-nieludzie...) [44]

Opis zaj??: [w USOS](#) [45]

Ziele?: interesowa? nas b?dzie natura, jej wp?yw na dzia?ania ludzi i instytucji, jej o?ywione i nieo?ywione postacie i formy, to, jak jest wspó?kszta?towana i wyobra?ana przez ludzie i instytucje i powi?zana z ich interesami, aspiracjami, dzia?aniami i stylami ?ycia. Jedn? z ram teoretycznym laboratorium b?dzie antropologia ?rodowiska.

Miasto: z?o?ony organizm miejski tworzy ?wietny teren do bada? natury, która jest istotnym aspektem polityki miejskiej, my?li architektonicznej i dzia?a? gospodarczych. Jedn? z ram teoretycznych laboratorium b?d? interdyscyplinarne studia miejskie (urban studies). Przydatna b?dzie tak?e rama antropologii wspó?czesno?ci (por. ang. anthropology at home, czy fr. anthropologie du proche).

(Nie)ludzie: celem laboratorium jest dostrze?enie roli ró?nych aktorów spo?ecznych w kszta?towaniu i korzystaniu z miejskich terenów zielonych. Id?c za inspiracjami zwrotu post-antropocentrycznego czy antropologii posthumanistycznej, jako aktorów b?dziemy rozpatrywali nie tylko podmioty ludzkie (jednostki i grupy), ale tak?e podmioty nieludzkie (ptaki, drzewa, rzek? itd.).

Urz?dzenia: to wieloznaczne poj?cie odsy?a do instytucjonalnego i dyskursywnego wymiarów zieleni miejskiej. B?dzie nas interesowa?o to, jak ró?ne instytucje publiczne i prywatne (urz?d dzielnicy, ruchy miejskie, firmy ogrodnicze, bary itd.) wspó?kszta?tuj? obszary zielone w mie?cie.

Relacje: w trakcie bada? terenowych b?dziemy d??yli do odtworzenia ró?nych aspektów relacji, powi?za? i konfliktów mi?dzy ró?nymi aktorami i instytucjami, zarówno polegaj?cych na dzia?aniach i praktykach, jak i na wytwarzaniu obrazów kulturowych w wyniku wspó?dzia?ania ró?nych podmiotów. Przydatna tu mo?e by? m.in. antropologia polityczna i antropologia ekonomiczna, ale tak?e badania turystyki i czasu wolnego (tourism studies, lesiure studies).

[<wró? do spisu>](#)

***

Lata 2018-2020

[Helena Patzer \[46\]](#)

[Andrzej Perzanowski \[47\]](#)

Tytu?: Lokalno?? i podporz?dkowanie. Spo?eczno?ci lokalne wobec zewn?trznych oddzia?ywa? instytucjonalnych, ekonomicznych i politycznych

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS \[48\]](#)

opis w przygotowaniu

[<wró? do spisu>](#)

***

[Hubert Wierci?ski \[11\]](#)

Tytu?: Etnograficzne portrety uzdrowisk

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona: [prezentacja bada?](#) [49]

Opis zaj??: [w USOS](#) [50]

Laboratorium etnograficzne prowadzone w Krynicy

Zdroju i Muszynie. Cel zaj?? to zapoznanie studentów ze specyfik? miast uzdrowiskowych, a tak?e rozwini?cie warsztatu badawczego i aparatu teoretycznego uczestników kursu w zakresie etnologii i antropologii kulturowej. Laboratorium po??czone z wyjazdami terenowymi.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Maria Ma?anicz-Przybylska](#) [51]

Tytu?: Kultura ludowa w mie?cie

Laboratorium w latach: **2018-2020**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [52]

Wielu badaczy nauk spo?ecznych, etnografów i muzykologów przekonuje, ?e „kultura ludowa” umar?a ju? dawno, ?e znikn??a wraz z swoimi nosicielami – z ludem. Nie ma nawet zgody w?ród wspó?czesnych naukowców, czy lud ten rzeczywi?cie istnia? kiedykolwiek, czy by? jedynie ?yczeniow? projekcj? XIX wiecznej i mi?dzywojennej inteligencji. Niew?tpliwie jednak pocz?wszy od XIX wieku ludoznawcy, folklorysty, etnografowie i etnomuzykolodzy przemierzali polskie wsie w poszukiwaniu tego, co chcieli nazwa? kultur? ludow?. Opisywali zwyczaje, obrz?dy, gwar?, ale te? muzyk?, ta?ce, instrumenty, tworzc obraz polskiej wsi, który na d?ugo zdomowi? si? w potocznej ?wiadomo?ci, podtrzymywany pó?niej przez PRL-owskie zespo?y pie?ni i ta?ca. Tak poj?tej ludowo?ci na wsi dzi? trudno szuka?, chyba, ?e na scenach domów kultury i gminnych ?wietlic, cho? folklorysty ten rodzaj prezentacji tradycji nazywaj? folkloryzmem, nie maj?cym wiele wspólnego z „prawdziw? tradycj?”.

Tymczasem w miastach – tych wielkich (jak Warszawa, Pozna? czy Kraków), ale te? mniejszych (Lublin, Olsztyn, Suwa?ki) obserwujemy wspó?cześnie coraz wi?ksze zainteresowanie muzyczn? i artystyczn? spu?cizn? wiejsk?, próbami rekonstruowania nie scenicznego lecz autentycznego folkloru. Ten nurt poszukiwawczy nazywany bywa w literaturze przedmiotu „in crudo”. Co ciekawe, owych prób odtwarzania muzycznego i tanecznego folkloru

podejmuj? si? nie bezpo?redni spadkobiercy owej ludowej tradycji, lecz ludzie urodzeni i wychowani w miastach. Ucz? si? gra?, ta?czy? i ?piewa? najpierw od najstarszych wiejskich muzykantów, pó?niej sami kszta?c? swoich liderów, którzy przekazuj? umiej?tno?ci dalej. Urz?dzaj? w?asne pota?cówki, festiwale, koncerty, ale te? chc? nie?? wiejski kaganek o?wiaty na wie?e, wtórnie zaszczipiaj?c warto?ci tradycyjne w?ród lokalnej m?odzie?y. Cho? cz?onkowie owych grup rekonstrukcyjnych k?ad? nacisk na przekaz bezpo?redni, osobiste zaanga?owanie, która maj? by? gwarantem tradycyjnej transmisji okre?lonych tre?ci, korzystaj? te? z nowoczesnych ?rodków przekazu – publikuj? instruktarze taneczne w internecie, tworz? w?asne portale, filmy, jednym s?owem dbaj? o to, by ich przekaz dotar? to jak najwi?kszej grupy odbiorców.

A drugiej za? strony muzyka wiejska wci?? stanowi wa?n? inspiracj? dla twórczo?ci profesjonalnej, przede wszystkim tej zwi?zanej ze scen? folkow?, która w ostatnich latach bujnie si? rozwija. Anga?uj? si? w ni? z jednej strony wykszta?ceni muzycy z miast, tworz?c formacje w ró?ny sposób i w ró?nym stopniu korzystaj?ce z wiejskich tradycji. Z drugiej za? strony wiejscy muzykanci coraz cz??ciej s? zapraszani do wspó?tworzenia projektów ??cz?cych ró?ne j?zyki muzyczne, zaczynaj? funkcjonowa? w miejskim ?rodowisku muzycznym, staj? si? ekspertami zapraszany na najwi?ksze festiwale, wyk?ady, i konferencje dotycz?ce muzyki „tradycyjnej”. W ramach laboratorium „Kultura ludowa w mie?cie” zajmiemy si? w?a?nie tym miejscem styku, przenikania si? tego, co miejskie i tego, co wiejskie. Cz??? naszych bada? przeprowadzimy w Warszawie, anga?uj?c si? czynnie w ró?nego rodzaju inicjatywy promuj?ce muzyk? „in crudo”: a zatem b?dziemy uczestniczy? w pota?cówkach, lekcjach ta?ców ludowych, b?dziemy obserwowa? dzia?ania takich organizacji jak Ambasada Muzyki Tradycyjnej, czy Domy Ta?ca. Nawi??emy równie? wspó?prac? z Radiowym Centrum Kultury Ludowej, które jest dzi? wa?n? przestrzeni? dla promowania muzyki wiejskiej. B?dziemy bra? udzia? w organizowanych przez radio koncertach i festiwalach, ale te? w innych tego typu wydarzeniach (w Warszawie i okolicy). Ponadto w wakacje po II roku udamy si? wspólnie na letni „tabor”, a wi?c b?dziemy uczestniczy? w letniej szkole muzyki tradycyjnej.

[<wró? do spisu>](#)

***

Lata 2017-2019

[Karolina Bielenin-Lenczowska](#) [53]

[Helena Patzer](#) [46]

Tytu?: Oswajanie przestrzeni przez migrantów i uchod?ców. Antropologia mobilno?ci okolic Warszawy
Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium...> [54]

Opis zaj??: [w USOS](#) [55]

Celem naszego laboratorium b?d? obszary codziennej aktywno?ci migrantów w przestrzeni Warszawy i okolic. Mimo ?e Polska nadal jest bardziej krajem emigracyjnym ni? imigracyjnym, mamy do czynienia z obecno?ci? w wielu ró?nych miejscach i w wielu ró?nych sektorach rozmaitych grup etnicznych i narodowych. W Warszawie i okolicach tak?e - co jest fenomenem stolicy w ogóle - z imigracj? wewn?trzn?, z wszystkich regionów Polski. ?rodowisko migranckie w Warszawie i pobliskich miejscowo?ciach jest silnie zró?nicowane pod wzgl?dem statusu spo?ecznego i ekonomicznego, a tak?e pod wzgl?dem p?ci i wieku, co odzwierciedlone jest nie tylko w sektorach, w których pracuj? migranci, ale stereotypach, dotycz?cych rozmaitych grup migrantów. Badania terenowe prowadzi? b?dziemy w Warszawie i podwarszawskich miejscowo?ciach, takich jak Raszyn czy Góra Kalwaria. Interesowa? b?d? nas miejsca, gdzie migranci, uchod?cy, ekspaci i inne osoby mobilne mieszkaj?, pracuj?, sp?dzaj? czas wolny itp., a tak?e jak funkcjonuj? w przestrzeni prywatnej i publicznej oraz jak te przestrzenie oswajaj?.

Jest to temat niezwykle istotny dzi? - z jednej strony przemieszczanie si? jest bardzo intnsywne i powszechne, z drugiej strony, na co dzie? obserwujemy praktyki i zachowania ksenofobiczne, akty dyskryminacji i przemocy wobec “Innych”. Wa?ne jest zrozumienie mechanizmów tym rz?dz?cych, szczególnie w dobie tzw. Kryzysu migracyjnego i obecnych w Polsce nastrojów antyimigranckich.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Piotr Cichocki \[56\]](#)

[Ruxandra Ana \[57\]](#)

Tytu?: Muzyka, soundscape, turystyka. Antropologia d?wi?ku na pograniczu polsko-bia?oruskim w powiecie hajnowskim

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: [laboratorium-muzyka...](#) [58]

Opis zaj??: w USOS

Terenem bada? b?dzie zr?nicowany etnicznie, religijnie i ekologicznie region powiatu hajnowskiego. Zajmiemy si? antropologi? d?wi?ku czyli szybko rozwijaj?c? si? poddziedzin? nauk spo?ecznych zajmuj?c? si? badaniem sposob?w poznawania i wsp?tworzenia ?wiata przez d?wi?k (Steven Feld). W ramach laboratorium przebadamy lokalne konteksty tworzenia i s?uchania muzyki: zespo?y ludowe, muzyk? cerkiewn?, ?piewak?w, festiwale i imprezy muzyczne, kolekcje nagra? disco-polo czy lokalne instrumenty muzyczne. Zajmiemy si? te? ekologi? d?wi?ku, czyli tym jak odg?osy puszczy, miejsc pracy czy obiekt?w codziennego u?ytku s? przez miejscowych i turyst?w odbierane i definiowane. Przeanalizujemy to, w jaki spos?b elementy lokalnego folkloru i ekologicznego ?rodowiska d?wi?kowego s? zmieniane w turystyczny produkt. Pos?u?ymy si? klasycznymi metodami etnograficznymi opartymi na wywiadach i obserwacji uczestnicz?cej, poszerzonymi o nauk? analitycznej pracy nad d?wi?kiem (m.in. nagrywanie i monta?).

[<wr? do spisu>](#)

***

[Iwona Kaliszewska \[59\]](#)

[Iwa Ko?odziejska \[60\]](#)

Tytu?: Ekonomia przys?ug na Zakarpaciu

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [61]

Pomoc lekarska w zamian za mi?d i jajka, matura za

za?atwienie pracy, pomoc w organizacji wyjazdu za granic? w zamian za nielegalnie pozyskane drewno, czy „mogorych” (ugoszczenie alkoholem) za skoszenie ??ki. Prowadzenie firmy, handel przygraniczny, praca w szkole, korzystanie z us?ug przedstawiciela oficjalnej lub nieoficjalnej medycyny – wszystkie te codzienne praktyki wymagaj? uwik?ania w sieci wymiany dóbr, kontaktów i przys?ug.

Sieci wymiany nieformalnej to wa?ny element ?ycia spo?ecznego w wielu miejscach na ?wiecie. Celem naszego laboratorium jest przyjrzenie si? ekonomii przys?ug na wielokulturowym Zakarpaciu, zwanym najbardziej „zeuropeizowanym” zak?tkiem Ukrainy.

Jak ekonomia przys?ug realizowana jest w ?yciu codziennym mieszka?ców Zakarpacia? Jak mówi si? o kupowaniu dyplomów, orzecze? o niepe?nosprawno?ci, lub gratyfikacjach finansowych dla lekarza? Co jest sprzedawane za pieni?dze a co mo?e by? wymieniane tylko za przys?ugi? Jak odwdzi?czy? si? za porad? znachorki a jak za pomoc udzielon? w publicznym szpitalu? Ile i komu trzeba zap?aci? za pozyskiwanie ro?lin z „Zielonej Ksi?gi”? Jakie praktyki okre?lane s? mianem korupcji na Zakarpaciu? Czy praktyki powszechnie zwane korupcj? mog? s?u?y? upodmiotowieniu pewnych grup? Jaka jest dynamika mi?dzy powszechnym na ca?ej Ukrainie przyzwoleniem na uczestnictwo w ekonomii nieformalnej a dyskursami antykorupcyjnymi p?yn?cymi z zachodniej granicy i retoryk? obecnych w?adz?

Podczas rozwa?a? teoretycznych porusza? si? b?dziemy w obr?bie teorii z zakresu antropologii politycznej, ekonomicznej oraz antropologii medycznej i ekologicznej.

Badania terenowe na temat korupcji prowadzone: [w ramach grantu NCN](#) [62]

[<wró? do spisu>](#)

***

[Anna Wiczorkiewicz](#) [63]

[Ruxandra Ana](#) [57]

[Karol Górski](#) [64]

[Oskar Lubi?ski](#) [65]

Tytu?: [Praktyki cia?a jako obszar komunikacji mi?dzykulturowej](#) [66]

Laboratorium w latach: **2017-2019**

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium...> [67]

Opis zaj??: w USOS

Czego oczekujemy zapisuj?c si? na zaj?cia nauki flamenco lub tajskiego boksu albo szukaj?c na kana?ach youtube instrukta?y jogi? Jakie mamy nadzieje oddaj?c si? w r?ce tybeta?skiego lekarza? Co le?y u pod?o?a decyzji, by uda? si? do salonu tatua?u i piercingu? Dlaczego chcemy w??cza? w nasze biografie tego rodzaju praktyki cielesne – zrodzone poza kr?giem naszej kultury i nios?ce w sobie rys egzotyki?

Te pytania to punkt wyj?cia do pog??bionej refleksji nad sposobami, w jakie cz?owiek (istota zmys?owo-cielesna) rozpoznaje siebie i organizuje swoj? egzystencje w ulegaj?cym ci?g?ym fluktuacjom ?rodowisku spo?eczno-kulturowym.

[<wró? do spisu>](#)

***

Lata 2016-2018

Agnieszka Halemba?

Tytu?: [?ycie na granicy - transnarodowe praktyki mieszka?ców niemiecko-polskiego pogranicza](#) [68]

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona: <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino> [68]

Opis zaj??: [w USOS](#) [69]

W ostatnich latach na terenach przy polsko-niemieckiej granicy nastąpiły znaczne transformacje. Szczególnie duży aktywności wykazują się polscy obywatele przekraczający granicę wielokrotnie w ciągu jednego dnia, mieszkający po jednej stronie granicy, a pracujący po drugiej, prowadzący działalność gospodarczą po obu jej stronach, posyłający dzieci do szkół w jednym z krajów, podczas gdy rodzina mieszka po drugiej stronie granicy. W zależności od charakteru działania, a szczególnie zawodu wykonanego przez takie osoby, ich relacje z niemieckimi partnerami mają bardzo różnorodny charakter. W ostatnich latach coraz więcej obywateli niemieckich wchodzi się te w te transgraniczne działania. Podczas prac badawczych będziemy śledzić transgraniczne praktyki Niemców i Polaków mieszkających i/lub pracujących w bezpośrednim sąsiedztwie granicy i analizować charakter tego, ulegającego szybkim transformacjom regionu. Celem teoretycznym jest wypracowanie nowych pojęć analitycznych umożliwiających zrozumienie takich praktyk. Podstawową metodą badań w antropologii społecznej jest tzw. obserwacja uczestnicząca. W swoim dydaktycznym aspekcie ten projekt ma na celu praktyczne nauczenie młodych adeptów antropologii posługiwania się tą metodą. **W Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej od ponad 40 lat oferowany jest obowiązkowy kurs Laboratorium Etnograficzne**, podczas którego studenci, w systematyczny sposób zapoznają się z antropologiczną metodologią. Kurs obejmuje wszystkie etapy prowadzenia badań: od postawienia konkretnych pytań badawczych, po przygotowanie wstępnych narzędzi badawczych (kwestionariusze, wywołujące materiały wizualne), przeprowadzenie badań terenowych z zastosowaniem odpowiednich technik gromadzenia i archiwizacji materiału (dzienniki badawcze, notatki obserwacyjne, wywiady, dokumentacja fotograficzna), kwerendy biblioteczne i przygotowanie spisu literatury, analizy materiałów, przygotowanie raportu i tekstu do publikacji. W 2015 roku Agnieszka Halemba we współpracy z Łukaszem Smyrskim (IEiAK UW) przygotowała artykuł opisujący zarówno historię jak i główne zasady prowadzenia grupy laboratoryjnej. Ten tekst został następnie wysłany do Hamburga, gdzie spotkał się z dużym zainteresowaniem profesora Habecka. W Hamburgu także istnieje silna tradycja metodologiczna, nakierowana na dydaktykę opartą na praktyce. Halemba i Habeck planują połączyć te dwie tradycje i przeprowadzić wspólny projekt badawczy przy udziale studentów z obu uniwersytetów. Obecny projekt jest więc przykładem takiej współpracy między polskimi i niemieckimi instytucjami naukowymi, podczas której doświadczenia dydaktyczne obu stron zostaną sobie wzajemnie przekazane. Ze względu na skomplikowaną historię tego terenu, zamierzamy rozpocząć badania (podczas pierwszego wyjazdu terenowego) od przeprowadzenia wywiadów biograficznych z mieszkańcami regionu. Da nam to obraz tego, w jaki sposób poprzez narracje mieszkańcy konstruują siebie jako podmioty działające, w jaki sposób postrzegają swój związek z regionem i jak odnoszą się do obywateli kraju sąsiedniego. Wywiady te posłużą, jako narzędzie pozwalające na rozpoczęcie badań szczegółowych wokół wybranych zjawisk.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Amanda Krzyworzeka \[15\]](#)

Tytuł: Antropologia pracy i konsumpcji na zachodnim Podlasiu

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[70\]](#)

W trakcie laboratorium b?dziemy si? zajmowali kwestiami bardzo istotnymi we wsp?oczesnym ?wiecie, czyli prac? i konsumpcj?. Dlaczego te kwestie s? tak wa?ne? Daniel Miller, teoretyk konsumpcji, twierdzi, ?e dzi? dla antropologa konsumpcjonizm powinien by? tematem równie wa?nym, co dla wczesnych antropolog?w pokrewie?stwo. Zarówno praca, jak i konsumpcja odgrywaj? bowiem w dzisiejszym ?wiecie rol? to?samo?ciotw?rcz? – to dzi?ki nim jeste?my tym, kim jeste?my. Nieprzypadkowo te dwa zjawiska zosta?y tutaj po??czone, stanowi? one w?a?ciwie dwa aspekty tego samego zjawiska, dwie strony medalu. Pracujemy, ?eby konsumowa?, konsumujemy to, co zosta?o wypracowane (przez nas lub przez innych). Nie da si? zrozumie? pracy, nie rozwa?aj?c konsumpcji, ani konsumpcji – nie rozwa?aj?c pracy. Badaj?c te dwa zjawiska – prac? i konsumpcj? – dzi?ki pog??bionej etnograficznej eksploracji mo?emy dotrze? do ukrytych g??biej warto?ci, relacji spo?ecznych, elementów to?samo?ci, poczucia sprawczo?ci i wielu innych aspekt?w. W naszych rozwa?aniach na te tematy b?dziemy si? opierali g?ównie na literaturze z zakresu antropologii ekonomicznej, bo to w?a?nie w tym dziale znajduj? si? obie omawiane tu kwestie (patrz: bibliografia do zaj??). Postaramy si? jednak umie?ci? nasz? refleksj? w szerszym kontek?cie namys?u antropologicznego i filozoficznego nad wsp?oczesnym cz?owiekiem i wsp?oczesn? rzeczywisto?ci? (Bauman, Giddens itp.). Uwaga: wi?kszo?? lektur z zakresu antropologii ekonomicznych b?dziemy czytali po angielsku (bo jeszcze nie zosta?y przet?umaczone na polski) – uczestnicy laboratorium musz? w?ada? j?zykiem angielskim na poziomie pozwalaj?cym czyta? teksty naukowe ze zrozumieniem. Nasze rozwa?anie b?d? oczywi?cie silnie osadzone w konkretnej rzeczywisto?ci – w naszym przypadku b?d? to wsie gminy Soko?y na Podlasiu, jednej z pi?knych nadnarwia?skich gmin. To z tamtejszymi mieszka?cami b?dziemy rozmawiali podczas czterech planowanych wyjazd?w terenowych, z nimi b?dziemy sp?dzali ca?e nasze dni, ich b?dziemy obserwowali, próbowali zrozumie?.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Maciej Z?bek \[71\]](#)

[Magdalena Brzezi?ska \[72\]](#)

Tytu?: Wizje Europy i Europejczyków wed?ug afryka?skich migrantów

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona laboratorium: <https://www.etnologia.uw.edu.pl> [73]...

Opis zaj??: [w USOS \[74\]](#)

W przypadku tej konkretnej grupy cel ten b?dzie realizowany na przyk?adzie bada? jako?ciowych dotycz?cych tematu migracji Afrykan?w do Europy. Obejmowa? b?dzie takie zagadnienia, jak przyczyny i sposoby migracji, afryka?ski dyskurs o post?pie i nowoczesno?ci, rola

rodzin, znajomych i przyjaciół migrantów w podjęciu decyzji o wyjeździe do Europy, metody utrzymywania z nimi więzi na odległość oraz przede wszystkim ich wyobrażenia na temat życia w Europie, plany na przyszłość, postawy wobec Europejczyków i proces adaptacji do życia na Zachodzie. Główną kategorią interpretacyjną tak nakreślonych badań będzie pojęcie „migracji”, „uchodźstwa”, „rozwoju”, „stereotypu”, „postawy”, „adaptacji” i „integracji”. Obejmowa będą one studia z zakresu antropologii migracji i uchodźstwa oraz pogłębianie wiedzy z zakresu etnologii Afryki. Badania w pierwszym etapie polega będą na przeprowadzeniu indywidualnych wywiadów z Afrykanami przebywającymi w Polsce, głównie na terenie Warszawy i okolic, zarówno zamieszkałymi samodzielnie, jak i w ośrodkach dla uchodźców. W drugim etapie (początek roku 2017) planuje się organizację ekspedycji do Gambii w celu przeprowadzenia analogicznych badań w jednym z krajów pochodzenia migrantów. Udział w niej będzie jednak dobrowolny z uwagi na konieczność wniesienia wkładu własnego.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Tadeusz Baraniuk \[75\]](#)

Bartłomiej Chromik

Tytuł: Huculszczyzna - antropologia pamięci

Laboratorium w latach: **2016-2018**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[76\]](#)

Grupa laboratoryjna będzie częścią szerszego projektu badań terenowych, realizowanego przez badaczy polskich z udziałem badaczy ukraińskich oraz studentów etnologii z Uniwersytetu Przykarpackiego w Iwano-Frankowsku. Centrum prowadzonych badań będzie rejon Werchowyny. Biorąc pod uwagę rozległość Huculszczyzny oraz charakterystyczne dla tego obszaru rozproszenie osadnictwa, punkty badawcze zostaną ustalone podczas pierwszego pobytu w terenie. W trakcie badań terenowych planujemy m. in. prowadzenie wywiadów narracyjnych – dźwiękowych zapisów relacji autobiograficznych, opowiadanych historii rodzin i rodów huculskich, historii miejsc znaczących, wokół których ogniskuje się pamięć, takich jak cerkiew, dwór, cmentarz, osobliwość przyrodnicze. Przewidujemy także prowadzenie tematycznych wywiadów kwestionariuszowych, mapowanie lokalnej topografii i mikrotoponimii oraz różnorodnych „miejsc pamięci”, które mogą być rozważane jako antropologiczne modele „huculskiego świata”, a także wykorzystanie przechowywanych fotografii, listów oraz pamiętek rodzinnych, publikowanych oraz rękopiśmiennych monografii wsi, pamiętników, kolekcji, kronik bractw cerkiewnych itp.

[<wróć do spisu>](#)

***

Lata 2015-2017

[Hubert Wierciński \[11\]](#)

Tytuł: Radiowo: społeczność lokalna w obliczu kryzysu ekologicznego

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS \[77\]](#)

Proponowany cykl laboratorium etnograficznego to przede wszystkim interdyscyplinarna koncepcja badań nad jednym z ważniejszych problemów, z jakim borykają się mieszkańcy północno-zachodniej Warszawy. Ródnym tego problemu jest pobliskie wysypisko śmieci i kompostownia, które w znaczący sposób obniża jakość życia w tym regionie. Społeczność lokalna nie pozostaje jednak bierna – zawiązana inicjatywa Stowarzyszenie Czyste

Radiowo od miesi?cy zabiega o popraw? jako?ci ?ycia mieszka?c?w. Mieszka?cy Radiowa i okolic wydaj? si? by? zdeterminowani w walce o czyste powietrze i popraw? komfortu ?ycia. Uwa?aj?, ?e pobliskie wysypisko i kompostownia s? ?ród?em nie tylko problemów ekologicznych, ale tak?e medycznych – smród i odpady maj? pogarsza? stan zdrowia dzieci i os?b starszych lub cierpi?cych z powodu innych schorze?.

Celem laboratorium jest wi?c zbadanie postaw, pogl?d?w, praktyk i narracji spo?eczno?ci lokalnej i organizacji reprezentuj?cych jej interesy. Laboratorium ma charakter interdyscyplinarny: ??czy ze sob? elementy antropologii ?rodowiska, antropologii medycznej, antropologii katastrof i antropologii miasta. S?uchacze zapoznaj? si? najnowsz? literatur? i wynikami podobnych bada?, a tak?e w znacz?cy spos?b poszerz? wiedz? z zakresu szeroko rozumianej antropologii. Jednym z cel?w zaj?? jest tak?e wypracowanie podstaw etnograficznego warsztatu badawczego w?ród uczestnik?w zaj??.

[<wr? do spisu>](#)

***

[Weronika Izabela Pli?ska \[78\]](#)

Tytu?: Infrastruktura miejska Warszawy: obrazy, materialno?ci, przestrzenie

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS \[79\]](#)

Rondo Placu Zbawiciela w Warszawie to ten typ miejskiej infrastruktury, który umo?liwia antropologiczne badanie swojego „eksperymentu naturalnego”. Dzieje si? tak za spraw? umieszczenia w centrum Placu rze?by „T?cza” Julity Wójcik. Produkcja przestrzeni (Lefebvre 1991) odbywa si? tu, w g?ównej mierze, poprzez „inicjatywy”, „ingerencje” i „intruzje”, podejmowane tak przez zorganizowane, jak i przez efemeryczne „zbiorowo?ci” aktor?w spo?ecznych, dzia?aj?cych „w bezpo?rednim s?siedztwie” obiektu artystycznego (Gell 1998). B?d?c pod sta?ym nadzorem kamer monitoringu miejskiego, kamer przemys?owych, kamer telewizyjnych i kamer zainstalowanych w telefonach kom?rkowych, Plac jest miejscem transmisji nieustannego „spektaklu” (Debord 2006). Sk?ania do zwr?cenia uwagi w?a?nie na z?o?on?, wielop?aszczyznow? infrastruktur?, która projektuje wspomniane interakcje. Zbli?a to do rozumienia samej tej infrastruktury jako mediatora, którego sprawczo?? polega nie tylko na dostarczaniu surowc?w, ale te? na utrwalaniu i potwierdzaniu istniej?cych hierarchii mi?dzy lud?mi (Latour 2010). Dodatkowo, przestrze? wok? Placu mo?liwa jest do rozpoznania jako przestrze? „ikonostarcia” (Latour 2010). Widziana z perspektyw podmiotu badaj?cego, utkana jest ona bowiem z niepokoju i w?tpliwo?ci – nie spos?b jest rozstrzygn??, bez wnikliwych docieka?, czy mamy do czynienia z aktami kreacji, czy destrukcji, niszczenia, czy przebudowy. Rozpoznanie takie mo?e wst?pnie opisywa? tak?e przestrze? Marsza?kowskiej Dzielnicy Mieszkaniowej, jako materializacji utopijnej wizji spo?ecze?stwa po rewolucji – projektuj?cej nie tylko po??dany kszt?t stosunk?w spo?ecznych, ale tak?e mo?liw? przysz?o?? (por. Buchli 1999, Jameson 2005). W przestrzeni „niepokoju i w?tpliwo?ci”, tym bardziej wa?ne jest to, co dla poszczeg?lnych aktor?w spo?ecznych staje si? wyznacznikiem „infrastruktury ich do?wiadczenia” (Dourish and Bell 2007), a wi?c to, co nadaje rytm ich codzienno?ci: linie tramwajowe, linie autobusowe, linia metra, ?cie?ki rowerowe, a tak?e o?wietlenie. Laboratorium etnograficzne badaj?ce infrastruktur? miejsk? na przyk?adzie Warszawy, mo?e sta? si? przyczynkiem do podj?cia wielu temat?w badawczych, przynale?nych do r?znych subdyscyplin. Kszt?t ostatecznej wersji sylabusu zaj?? i szczeg?owej listy lektur b?d? wi?c zale?ne od zainteresowa? uczestnik?w zaj??.

[<wr? do spisu>](#)

***

Jonna Mroczkowska

Tytu?: Etnografie polityki i pamie?ci. Krajobraz spo?eczny pogranicza polsko-bia?oruskiego w kontek?cie transformacji ustrojowej i koncepcji postsocjalizmu

Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [80]

Projekt laboratorium zak?ada analiz? spo?ecznych skutk?w transformacji ustrojowej tj. praktyk i strategii radzenia sobie ze zmian?, sposob?w pami?tania PRL oraz rozumienia polityki i pa?stwa. Badania prowadzone b?d? w Sok?yce i okolicznych wsiach po?o?onych na wsch?d od miasteczka. Tak okre?lony teren oferuje szereg pyta? badawczych zwi?zanych m.in. z pogranicznym charakterem miejsca, kontaktami z Bia?orusi?; histori? rozwoju przemys?u w czasach PRL i wielokulturowo?ci?.

Projekt ma charakter monograficzny, cho? jego za?o?eniem jest mo?liwo?? wysuni?cia szerszych wniosk?w na temat funkcjonowania spo?eczno?ci lokalnych pasa przygranicznego na wschodzie Polski.

Celem laboratorium jest praktyczne zastosowanie zachodnich koncepcji postsocjalizmu oraz pr?ba rozwini?cia polskiego g?osu w dyskusji nad postsocjalizmem.

Zaj?cia wzbogacone b?d? tekstami dotycz?cymi polskiego kontekstu, tekstami dotycz?cymi najistotniejszych problem?w metodycznych i metodologicznych oraz archiwalnymi materia?ami z bada? etnograficznych.

Studenci w trakcie trwania kursu pracowa? b?d? nad projektem w?asnego kwestionariusza, nast?pnie uczestniczy? b?d? wjazdowych badaniach etnograficznych na Podlasiu. Na podstawie zebranych materia??w powstan? prace laboratoryjne. Dwuletni kurs zak?ada? b?dzie pog??bion? prac? nad warsztat?w pisarskim i umiej?tno?ci? konstruowania tekstu naukowego.

[<wr? do spisu>](#)

***

[Magdalena Luba?ska](#) [37]

Tytu?: Cuda, praktyki p?tnicze i uciele?niona religijno?? spo?eczno?ci katolickich na Rzeszowszczy?nie
Laboratorium w latach: **2015-2017**

Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [81]

Celem bada? jest eksploracja, rozpoznanie i opis wsp?oczesnej religijno?ci katolickiej w regionie po?udniowo-wschodniej Polski. Badania terenowe prowadzone b?d? w okolicach Krosna (dwa wyjazdy terenowe) i Le?ajska (dwa wyjazdy terenowe). Ich przedmiotem b?dzie przede wszystkim zmys?owy i materialny wymiar ?ycia religijnego (kult przedmiot?w religijnych, kwestia ich sprawczo?ci, rola cia?a i zmys??w w socjalizacji i ekspresji religijnej, szlaki pielgrzymkowe, kalwarie, „dr?ki Matki Bo?ej” jako spos?b do?wiadczenia sacrum, wiara w wydarzenia cudowne i jej ?wiadectwa). Problematyka ta b?dzie rozpatrywana w odniesieniu do kontekstu spo?ecznego i historycznego. A tematy po pierwszym wyje?dzie terenowym b?d? ewoluowa? w rozmaitych kierunkach, gdy? ostatecznie to sam teren „podpowie” nam, jakie pytania badawcze warto postawi?. Zale?y mi na tym, ?eby projektowane prace laboratoryjne stanowi?y pr?b? udzielenia odpowiedzi na problemowo uj?te pytanie natury antropologicznej, kt?re studenci sformu?uj? najp?niej przed odbyciem dw?ch ostatnich praktyk terenowych. Podej?cie badawcze inspirowane b?dzie teori?, umo?liwiaj?c? wykroczenie poza obarczony wiktoria?sk? spu?cizn? intelektualn? naszej dyscypliny nawyk analizowania ich przez szereg binarnych opozycji jak cia?o/umys?, wiara/praktyka, religia/magia. Dlatego podej?cie teoretyczne realizowane w ramach laboratorium inspirowane b?dzie przede wszystkim podej?ciem fenomenologicznym, a dok?adniej koncepcj? uciele?nienia w uj?ciu Thomasa Csordasa. Z nowszych uj?? studenci zapoznaj? si? te? z antropologia performance'u (E. Schieffelin, R. Schehner), i egzystencjaln? (M. Jackson).

B?dziemy te? korzysta? z literatury przedmiotu z zakresu antropologii pielgrzymek, objawie? i szeroko rozumianego sensualizmu religijnego; ale te? antropologii uprzedze? (na terenach tych mieszka?y bowiem liczne spo?eczno?ci ?ydowskie i zrozumienie pewnych aspekt?w religijnego imaginariu?m katolik?w nie b?dzie mo?liwe bez przywo?ania pami?ci o mieszkaj?cych tam ?ydach).

Wyjazdy badawcze dostosowane b?d? do kalendarza liturgicznego, tak by mo?liwe by?o prowadzenie obserwacji

uczestniczącej w okresie ważnych uroczystości religijnych, przyciągających licznych pielgrzymów. Interesowała nas będzie, w jaki sposób sceneria miejsca, sakralne przedmioty i postawy cielesne wpływają na imaginaria katolików i jak oni sami je wykorzystują do ważnych ekspresji religijnych. Krótkie rozmowy przeprowadzone wówczas z pielgrzymami oraz obserwacje będą następnie stanowiły jedynie punkt wyjścia do przeprowadzenia po ich zakończeniu pogłębionych wywiadów terenowych.

[<wróć do spisu>](#)

***

Lata 2014-2016

[Tadeusz Baraniuk \[75\]](#)

Tytuł: Huculszczyzna - obszary pamięci

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [82]

Grupa laboratoryjna będzie częścią szerszego projektu badań terenowych, realizowanego przez badaczy polskich z udziałem badaczy ukraińskich oraz studentów etnologii z Uniwersytetu Przykarpackiego w Iwano-Frankowsku. Centrum prowadzonych badań będzie rejon Werchowyny. Biorąc pod uwagę rozległość Huculszczyzny oraz charakterystyczne dla tego obszaru rozproszenie osadnictwa, punkty badawcze zostaną ustalone podczas pierwszego pobytu w terenie. W trakcie badań terenowych planujemy m. in. prowadzenie wywiadów narracyjnych – dźwiękowych zapisów relacji autobiograficznych, opowiadanych historii rodzin i rodów huculskich, historii miejsc znaczących, wokół których ogniskuje się pamięć, takich jak cerkiew, dwór, cmentarz, osobliwość przyrodnicze. Przewidujemy także prowadzenie tematycznych wywiadów kwestionariuszowych, mapowanie lokalnej topografii i mikrotoponimii oraz różnorodnych „miejsz pamięci”, które mogą być rozważane jako antropologiczne modele „huculskiego świata”, a także wykorzystanie przechowywanych fotografii, listów oraz pamiętek rodzinnych, publikowanych oraz rękopiśmiennych monografii wsi, pamiętników, kolekcji, kronik bractw cerkiewnych itp.

***

[Magdalena Radkowska-Walkowicz \[12\]](#)

Tytuł: Antropologia rodziny i dzieciństwa

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona: <http://childhoods.uw.edu.pl/studenci/labo/> [83]

Opis zajęcia: [w USOS](#) [84]

Zagadnienia związane z relacjami pokrewieństwa są w centrum zainteresowania antropologii niemal od jej początków. Tak jak większość współczesnych badaczy będziemy podkreślać kulturowe, a nie biologiczne uwarunkowania ideologii pokrewieństwa i metaforyczność kategorii powszechnie uznawanych za fakty biologiczne (np. kategoria krwi), jednocześnie zauważać rolę genetyki i związanych z nią potocznych definicji genu w dzisiejszych conceptualizacjach rodziny. Będziemy badać różne konstelacje rodzinne, także te wynikające z rozwoju nowych technologii reprodukcyjnych, takich jak zapłodnienie in vitro. Zwrócimy uwagę na takie fenomeny jak: macierzyństwo zastępcze (tzw. surogacja), banki spermy i komórek jajowych, rodzicielstwo par homoseksualnych – zjawiska te niewątpliwie zakwestionowały dotychczasowe spojrzenie na pokrewieństwo, macierzyństwo, ojcostwo i rodzinę w kulturze Zachodu. Niemniej przyjrzymy się także bardziej klasycznym tematom antropologicznym i socjologicznym, takim jak: adopcja, rozwód, małżeństwo, układy genderowe w rodzinie, rozkład obowiązków domowych, relacje między krewnymi i powinowatymi (np. teściową a synową, dziadkami a wnukami), seksualność, macierzyństwo, ojcostwo, partnerstwo, siostrzeństwo, braterstwo, obrzędy i rytuały rodzinne.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Anna Wieczorkiewicz \[63\]](#)

Tytuł: Egzotyka w perspektywie globalnego przemysłu kulturowego i różnych form mobilności. Warszawskie znaki Orientu

Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zajęć: [w USOS](#) [85]

Dzisiaj niekoniecznie trzeba jechać do Indii, by zetknąć się z tym, co uważa się za ich klimat. Fascynacja tym subkontynentem znajduje szerokie odzwierciedlenie nie tylko w licznych scenariuszach podróży do Indii, ale i w praktykach konsumpcji. Korzystając z motywów zaczerpniętych z kultury indyjskiej lub jedynie kojarzących się z Indiami, ludzie Zachodu nadają barwę i jakość życiu codziennemu. Zastosowanie znajdujących się motywów o charakterze zdobniczym, orientalne elementy wystroju wnętrz czy ubiorów, kuchnia indyjska, medycyna ajurwedyjska, joga, praktyki medytacyjne, taniec, muzyka, filmy, religia, filozofia... Indyjskość wpuszczana w obieg globalnego przemysłu kulturowego ulega symbolicznym przekształceniom, wpisuje się w ofertę dostępną w konstruowaniu stylów życia, jest pomocna w układaniu projektów biograficznych. Przy okazji idea podróży do Indii – obecna w kulturze europejskiej od wieków – zmienia się w specyficzny sposób. Można przypuszczać, że zjawisko to stanowi odpowiedź na pewne potrzeby - warto spytać o to, jakie są to potrzeby i dlaczego zaspokajają się je w ten sposób.

[<wróć do spisu>](#)

***

Magdalena Zatorska

Tytu?: Chasydzkie pielgrzymki do Polski. Pami??, historia i nowe przestrzenie interakcji spo?ecznych
Laboratorium w latach: **2014-2016**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [86]

[87] Co roku do czternastotysi?cznego Le?ajska, miejscowo?ci po?o?onej w województwie podkarpackim, zje?d?a kilka tysi?cy chasydów z ca?ego ?wiata, którzy odwiedzaj? grób swojego duchowego przywódcy, cadyka Elimelecha (zm. 1786), by w rocznic? jego ?mierci w tym szczególnym miejscu modli? si? o zdrowie i powodzenie. Ohel zmar?ego w 1814 roku cadyka Dawida Lelowera, znajduj?cy si? w dwutysi?cznym Lelowie (województwo ?l?skie), z tego samego powodu jest celem dorocznych pielgrzymek niemal pó? tysi?ca ?ydów. Jak pod wp?ywem intensywnego chasydzkiego ruchu pielgrzymkowego zmienia si? krajobraz i przestrze? tych miejscowo?ci? Jaki wp?yw pielgrzymki chasydów maj? na ?ycie codzienne ich mieszka?ców? To podstawowe kwestie, które b?dziemy bada? w ramach laboratorium. Jest ono skierowane do osób zainteresowanych zagadnieniami kontaktów kulturowych, wielokulturowo?ci (w tym krytyczn? analiz? tej kategorii), polityki kulturalnej i historycznej, a tak?e relacjami polsko-?ydowskimi.

[<wró? do spisu>](#)

***

Lata 2013-2015

[Iwona Kaliszewska](#) [59]

Tytu?: Codzienn?? m?odych Gruzinów, Badania w Tbilisi

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [88]

Weekend na facebooku, na demonstracji czy w kawiarni? Jakie formy przybiera zaanga?owanie m?odych ludzi w sprawy publiczne? Jaki ma to zwi?zek z polityk? pa?stwa, a jaki z procesami globalizacyjnymi? Jest to dwuletni cykl zaj?? ??cz?cych zaj?cia o charakterze konwersatoryjnym z wyjazdami terenowymi. W ramach laboratorium student ma szansę uczestniczenia w projekcie badawczym na wszystkich etapach jego realizacji, pod opiek?

prowadz?cego dan? grup? laboratoryjn?.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Tomasz Rakowski \[89\]](#)

[Maja Dobiasz \[90\]](#)

Tytu?: Lokalne wymiary uczestnictwa w kulturze i animacja kultury. Etnograficzne "badania w dzia?aniu"
Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zaj??: [w USOS \[91\]](#)

Celem bada? jest uchwycenie samorzutnego, spontanicznego i oddolnego charakteru powstawania tre?ci kultury w spo?eczno?ciach lokalnych Po?udniowego Mazowsza, w okolicach Szyd?owca i Przysuchy (Osta?ów, Osta?ówek, Sulistrowice, Za?awa, Broniów, Cukrówka). Badania b?d? przede wszystkim prowadzone w ?rodowiskach wiejskich uznawanych w dyskursach publicznych i cz?sto przez samych lokalnych aktorów za peryferyjne, nale??ce do obszarów marginalizowanych i pozbawionych dost?pu do kultury; s? to wsie wzgl?dnie odizolowane od du?ych o?rodków, cz?sto dotkni?te problemami ekonomiczno-spo?ecznymi takimi jak bezrobocie i wahad?owe migracje zarobkowe. Podstawowym zadaniem warsztatu jest wytworzenie wiedzy o aktywno?ci kulturalnej i spo?ecznej, która przyznaje tym ?rodowiskom obecno?? w?asnych, cho? cz?sto ukrytych kompetencji kulturowych i twórczych oraz unika praktyk nie?wiadomego narzucania i kszta?towania zewn?trznej, dominuj?cej wizji uczestnictwa w kulturze.

[<wró? do spisu>](#)

***

[S?awomir Sikora \[92\]](#)

Karolina Dudek

Tytu?: Grochów. Antropologia przestrzeni bliskich

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona: [Facebook \[93\]](#)

Opis zaj??: [w USOS \[94\]](#)

Miasto to palimpsest sk?adaj?cy si? z heterogenicznych obszarów, które nak?adaj? si? na siebie. To przestrze?, któr? tworz? rozleg?e sieci dzia?a? i zaludniaj? spo?eczno-techniczne hybrydy. Wytwarzana przez codzienne praktyki stale podlega przekszta?ceniom. Badania wspó?czesnego miasta musz? si? wi?za? z wielowymiarowy opisem, który uwzgl?dni splot czynników historycznych, kulturowych i instytucjonalnych, dzia?ania aktorów ludzkich i pozaludzkich, to, co wizualne, i to, co multisensoryczne. Jak wytwarzane jest wspó?czesne miasto? Punktem wyj?cia b?dzie próba odpowiedzi na pytanie: „Gdzie jest Grochów?”.

Punktem wyj?cia b?dzie próba odpowiedzi na pytanie: „Gdzie jest Grochów?”. Okazuje si? bowiem, ?e sprawa nie jest wcale oczywista: jednostkowe geografie mieszka?ców nie pokrywaj? si? z oficjalnymi mapami. B?dziemy starali si? odpowiedzie? na pytanie, jak wytwarzana jest lokalno?? dzielnicy wspó?czesnej metropolii – lokalno?? Grochowa. Jakim i czym celom s?u?y? W jaki sposób mieszka?cy tej dzielnicy konstruuj? jej obraz i jak go wykorzystuj?? B?dziemy d??yli do uchwycenia ró?nych aspektów wytwarzania lokalno?ci: od dzia?alno?ci wspólnot mieszkaniowych zaangażowanych w tworzenie i przekszta?canie infrastruktury, artystów i animatorów kultury dzia?aj?cych lokalnie i wspó?pracuj?cych z mieszka?cami Grochowa, po dzia?ania ró?nych aktorów w przestrzeni internetu.

Chcielibyśmy wykorzystać równie przestrzeń internetu jako miejsce prowadzenia badań, narzędzie badawcze oraz przestrzeń współpracy i tworzenia wiedzy etnograficznej. Chcielibyśmy, aby multimedialna prezentacja wyników badań rekonstruowała to, co wywołania się będzie z narracji o mieszkaniu i działaniu na Grochowie. Będzie to wielogłosowa i wieloznaczna opowieść, rejestrująca sprzeczności i urwane wątki... a nade wszystko otwarta na kolejne odczytania i interpretacje – dlatego internet i hipertekst będą ważnymi narzędziami.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Gaweł Walczak \[95\]](#)

Tytuł: Inna Warszawa: etnograficzne badania stołecznych cudzoziemców

Laboratorium w latach: **2013-2015**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [96]

Celem badań jest przeprowadzenie analizy sytuacji społecznej w Warszawie pod kątem występowania różnych grup cudzoziemców oraz prowadzonych wobec nich działań organizacji pozarządowych i instytucji administracji publicznej. Projekt będzie realizowany metodami etnograficznymi badań terenowych w Warszawie i okolicach. Jest to dwuletni cykl zajęć różnorodnych zajęć o charakterze konwersatoryjnym z wyjazdami terenowymi. W ramach laboratorium student ma szansę uczestniczenia w projekcie badawczym na wszystkich etapach jego realizacji, pod opieką prowadzącego daną grupę laboratoryjną.

[<wróć do spisu>](#)

***

Laboratoria w latach 2009-2014

[Anna Malewska-Szałygin \[17\]](#)

Tytuł: Etnografia mediów: etnograficzne badanie odbioru przekazu medialnego

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [97]

Celem projektowanych badań jest udokumentowanie i zinterpretowanie wpływu przekazu medialnego na wiedzę potocznych ludzi szabo wykształconych, a szczególnie użytku, jaki robi mieszkańcy wsi z treści i obrazów produkowanych przez media. Projekt będzie realizowany metodami etnograficznymi badań terenowych we wsiach powiatu Nowy Targ.

[<wróć do spisu>](#)

***

[dr Piotr Cichocki \[56\]](#)

Tytuł: Kreowanie i kupowanie kultury. Wytwórczość a konsumpcja na wschodnim pograniczu Kurpiowszczyzny

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [98]

Celem grupy laboratoryjnej jest zbadanie relacji wobec różnego rodzaju dóbr wśród mieszkańców zachodniej części Województwa Podlaskiego ze szczególnym nastawieniem na perspektywę wytwarzania i konsumowania dóbr materialnych i symbolicznych. Grupa zajmie się zmiennymi aspektami społecznego życia przedmiotów i znaczeń kulturowych z nimi związanych. Celem laboratorium będzie przebadanie ludzkiej relacji wobec towarów / dóbr kupowanych i uzyskiwanych na drodze wymiany "z zewnątrz" oraz dóbr i przedmiotów wytwarzanych przez rozmówców. By zbadać aspekt wytwórczości, ze szczególnym naciskiem będziemy zajmować się społecznością rolniczą z okolic Kolna i Nowogrodu w zachodniej części Województwa Podlaskiego.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Magdalena Zowczak \[9\]](#)

Tytuł: Kultura religijna wobec zmian społecznych. Studium społeczności lokalnej (Ukraina, Podole)

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona: <https://etnologia.uw.edu.pl/kultura-religijna-polska-ukraina> [99]

Opis zajęć: [w USOS](#) [100]

[101] Konflikty i podziały społeczne, zarówno w Polsce jak i na Ukrainie, znajdują wyraz w różnych formach religijnej bądź parareligijnej ekspresji. Język symboli tradycji chrześcijańskiej, choćby oderwany od religii, pozostaje powszechnym środkiem komunikacji społecznej w Polsce i w niektórych innych krajach Europy Wschodniej, a także jednym z dominujących źródeł moralnego dyskursu. Dlatego celem projektowanych badań będzie antropologiczna interpretacja społecznej roli chrześcijaństwa w życiu wybranych społeczności i ich reprezentantów. Badania obejmą wyznawców katolicyzmu rzymskiego oraz Kościołów prawosławnych w kontakcie z denominacjami protestanckimi i ewentualnymi innymi grupami wyznaniowymi.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Karolina Bielenin-Lenczowska \[53\]](#)

Macedońskie Porecze 80 lat po Józefie Obrębskim

Laboratorium w latach: 2012-2014

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [102]

Celem laboratorium jest stworzenie wspó?czesnej monografii regionu Porecze w Macedonii. Temat przewodni stanowi? badania Józefa Obr?bskiego, prowadzone w latach 30. XX w. w tym regionie, które dotyczy?y wielu zagadnie? (m.in. magii, etniczno?ci czy pozycji kobiety w spo?eczno?ci).

[<wró? do spisu>](#)

***

Kamila Baraniecka-Olszewska

Tytu?: Antropologia wspó?czesno?ci czy przesz?o?ci? Warszawskie rekonstrukcje historyczne

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [103]

W ramach prowadzonych zaj?? zamierzam zwróci? uwag? studentów na wycinek obecno?ci historii we wspó?czesnej kulturze, mianowicie na dzia?alno?? grup historycznych. Przedmiotem naszych zainteresowa? stan? si? wi?c nie tylko wszelkie rekonstrukcje bitew, potyczek i innych wydarze? historycznych (rzeczywistych b?d? fikcyjnych), ale te? sposób funkcjonowania tych grup, ich stosunek do przesz?o?ci, jak i do tera?niejszo?ci.

[<wró? do spisu>](#)

***

Agata ?adykowska

Tytu?: Kryzys solidarno?ci? Skutki likwidacji Stoczni Szczeci?skiej w perspektywie antropologii spo?ecznej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [104]

Projekt laboratoryjny stanowi? b?dzie studium by?ych pracowników Stoczni Szczeci?skiej i spo?ecznych skutków likwidacji Stoczni. Temat jest niezwykle istotny dla regionu zachodniopomorskiego.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Maria Ma?anicz-Przybylska](#) [51]

Tytu?: Nowoczesno?? i tradycja w kulturze wspó?czesnych mieszka?ców Podhala

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [105]

Celem laboratorium „Nowoczesno?? i tradycja” b?dzie zbadanie tych przestrzeni kultury wspó?czesnych mieszkac?ców Podhala, w których to, co dawne i „tradycyjne”, przeplata si? z ró?nymi aspektami wspó?czesno?ci.

[<wró? do spisu>](#)

[***](#)

Anna Maria Szutowicz

Tytu?: P?e?, seksualno??, polityka

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [106]

Laboratorium wpisuje si? w nurt antropologicznych studiów genderowych, nakierowany na analiz? kodów kulturowych pod wzgl?dem problematyki to?samo?ci p?ci. Badania prowadzone b?d? na wsiach kurpiowskich.

[<wró? do spisu>](#)

[***](#)

?ukowski Jacek

Tytu?: Przyroda w wielkim mie?cie. Percepcja ?rodowiska przyrodniczego oraz jego ochrony w?ród mieszkac?ców aglomeracji warszawskiej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [107]

W trakcie zaj?? laboratoryjnych podejmowany b?dzie problem relacji cz?owieka ze ?rodowiskiem przyrodniczym w ramach wspó?czesnej antropologii ekologicznej. Celem wst?pnym laboratorium b?dzie ukazanie lokalnej wiedzy ?rodowiskowej oraz naukowej wiedzy o ?rodowisku jako konkuruj?cych ze sob? konstrukcji spo?ecznych, opartych na ró?nie zbudowanych narracjach o ?wiecie przyrody.

[<wró? do spisu>](#)

[***](#)

Joanna Mroczkowska

Tytu?: Kulturowe aspekty konsumpcji i produkcji jedzenia. Etnografia okolic D?browy Bia?ostockiej

Laboratorium w latach: 2011-2013

Strona:

Opis zaj???: [w USOS](#) [108]

Projekt laboratorium zak?ada analiz? wzorów produkcji i konsumpcji jedzenia celem zbadania strategii i praktyk

---

radzenia sobie ze zmianami spo?ecznyymi i ekonomicznymi na poziomie jednostkowym i spo?eczno?ci lokalnej we wsiach wok? D?browy Bia?ostockiej . Projekt ma wi?c charakter monograficzny, cho? jego za?o?eniem jest mo?liwo?? wysuni?cia szerszych wniosk?w na temat funkcjonowania spo?eczno?ci lokalnych pasa przygranicznego na wschodzie Polski.

[<wr? do spisu>](#)

[***](#)

Maria D?bi?ska

Tytu?: Przestrze? publiczna Warszawy z perspektywy antropologicznej

Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona:

Opis zaj??: [w USOS](#) [109]

Celem laboratorium jest zbadanie przestrzeni publicznej Warszawy pod k?tem dynamiki zachodz?cych w niej przemian. Badania b?d? si? skupia? przede wszystkim na tych jej cechach, które s? zwi?zane ze spo?ecznym zr?nicowaniem, indywidualn? i grupow? aktywno?ci? u?ytkowników, mechanizmami segregacji spo?ecznej i wykluczenia. Podczas laboratorium studenci b?d? próbowali zbada? w jaki sposób postrzegana i u?ywana jest przestrze? publiczna Warszawy, jakie podzia?y symboliczne i spo?eczne w niej funkcjonuj?, i z jakimi barierami stykaj? si? w niej poszczególne grupy mieszkac?w.

[<wr? do spisu>](#)

[***](#) [110]

[Wojciech Lipi?ski](#) [111]

Tytu?: Religie i narody ukrai?skiego Budziaku. Staroobrz?dowcy nad Dunajem

Laboratorium w latach: 2010-2012

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/staroobrzędowcy-nad-dunajem> [112]

Opis zaj??: [w USOS](#) [113]

Ukrai?ski Budziak, czyli cz??? wsp?oczesnego obwodu odeskiego po?o?ona mi?dzy granic? z Mo?dawi? i Rumuni? a wybrze?em Morza Czarnego, to wielokulturowy region zamieszka?y przez przedstawicieli r?wnych narod?w i religii. W jego po?udniowej cz???ci po?o?onej nad Dunajem, spotykamy g?ównie Ukrai?c?w i Rosjan oraz mniej licznych Mo?dawian, a tak?e Bu?gar?w i Gagauz?w. Dominuj?cym wyznaniem jest prawos?awie, jednak charakterystyczna dla regionu jest

---

tak?e obecno?? staroobrz?dowców oraz przedstawiciele nowych ko?cio?ów protestanckich.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Ewa Maciejewska-Mroczek \[13\]](#)

Tytu?: Antropologia dzieci?stwa
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [114]

Kategorie dziecka i dzieci?stwa w obecnie powszechnie rozumianym ksztacie stanowi? w kulturze zachodniej nowe zjawisko. W stosunkowo krótkim czasie obserwujemy ich w?drówk? z peryferyjnych obszarów ?ycia spo?ecznego do samego jego centrum. Efektem jest niejednoznaczny, paradoksalny status dzieci. Z jednej strony znajduj? si? one poza "wspólnym ?wiatem", tworzonym przez doros?ych. Stanowi? grup? marginalizowan? ze wzgl?du na sw? niepe?no??, niedoskona?o??, nieracjonalno??. S? postrzegane jako byty nakierowane na przysz?o??, a nie pe?noprawne istoty ludzkie. Z drugiej za? strony dziecko stanowi we współczesnej kulturze obiekt swoistej obsesji. Staje si? najwa?niejszym projektem do zrealizowania, zadaniem do wykonania. Współczesne dzieci?stwo to projekt utopijny: jest wolne od trosk doros?ych, znajduje si? poza seksualno?ci?, podzia?ami spo?ecznymi, jest bliskie naturze. Oparty na takich za?o?eniach mit szcz??liwego dzieci?stwa mo?na uzna? za jeden z fundamentów współczesnej kultury.

[<wró? do spisu>](#)

***

Ró?a Rzepli?ska

Tytu?: PRL z pami?ci. Obraz Polski Ludowej w oczach warszawskiej inteligencji
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj??: [w USOS](#) [115]

Dominuj?cym wspólnym do?wiadczeniem wi?kszo?ci doros?ych Polaków jest ?ycie w realnym socjalizmie. Dwadzie?cia lat po upadku systemu mo?na stawia? pytania o sposób zapami?tania tego czasu. Celem grupy laboratoryjnej PRL z pami?ci jest ustalenie w jaki sposób PRL zachowa?a si? w pami?ci wykszta?conych mieszka?ców stolicy: jakie s? modele tej pami?ci, co j? ksztata?owa?o, w jaki sposób jest ona warto?ciowana, gdzie we współczesnych zachowaniach spo?ecznych i kulturze mo?emy znale?? ?lady socjalistycznego systemu, propagandy, prawa, stosunku do pracy, warto?ci, obrz?dów i stylistyki. Pami?? zamkni?tej epoki historycznej i wykszta?ceni mieszka?cy miasta to ?wietne pola badawcze dla antropologa. Do udzia?u w grupie laboratoryjnej zapraszam studentów zainteresowanych Polsk? Ludow?, chc?cych nauczy? si? jak prowadzi? etnograficzny wywiad oraz podj?? si? wyzwania prowadzenia bada? w?ród wykszta?conych warszawiaków.

[<wró? do spisu>](#)

***

[Hubert Wierci?ski \[11\]](#)

Tytu?: Ró?ne spojrzenia na medycyn?, zdrowie i chorob? - współczesne wyzwania antropologii medycznej
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:

Opis zaj?: [w USOS](#) [116]

Antropologia medyczna w ?rodowisku akademickim i "praktycznym" (z?o?onym z antropologów dzia?aj?cych poza uniwersytetami) cieszy si? du?? popularno?ci?. Od lat 70 XX wieku po dzi? dzie? w lawinowy sposób przybywa interesuj?cych i inspiruj?cych lektur, prezentuj?cych zarówno problemy metodologiczne, teoretyczne, jak i konkretne rezultaty bada? terenowych. Niew?tpliwie, wzrost zainteresowania tematami dotycz?cymi zdrowia i choroby wi??e si? z narastaj?cymi problemami w obr?bie s?u?by zdrowia w krajach zachodnich oraz post?puj?cym ró?nicowaniem si? spo?ecze?stw, tak pod wzgl?dem etnicznym i kulturowym, jak i demograficznym. Swoj? popularno?? antropologia medyczna zawdzi?cza mi?dzy innymi "blisko?ci" terenów badawczych i "innych" (zdrowie i choroba s? przecie? cz??ci? ?ycia ka?dego z nas) oraz mo?liwo?ci praktycznego wykorzystania zbieranych danych i tworzonych interpretacji.

[<wró? do spisu>](#)

***

Robert Zydel

Etnografia rynku i konsumentów
Laboratorium w latach: 2010-2012
Strona:
Opis zaj?: [w USOS](#) [117]

W ostatnich latach zarówno w Polsce jak i w wielu innych krajach, etnograficzne techniki i narz?dzia badawcze wykorzystywane s? w badaniach rynkowych. Powstaj? wyspecjalizowane podmioty gospodarcze oferuj?ce tego typu us?ugi badawcze. Okazuje si?, ?e etnografia jako nauka wypracowa?a metodologie u?atwiaj?ce zrozumienie ludzi i mechanizmów ich dzia?ania, które sprawdzaj? si? zarówno w badaniu egzotycznych kultur jak i niszowych segmentów konsumentów. Monografi? wsi od monografii centrum handlowego mo?e ró?ni? wiele, co nie znaczy, ?e zastosowane podej?cie badawcze ma by? diametralnie ró?ne.

[<wró? do spisu>](#)

***

?ukasz Smyrski

Tytu?: Etnografia krajobrazu
Laboratorium w latach: 2009-2011
Strona:
Opis zaj?: [w USOS](#) [118]

W trakcie zaj?? laboratoryjnych b?dziemy traktowali krajobraz jako "?ywy" spo?eczny konstrukt, podlegaj?cy dynamicznym zmianom. Pejza? ukazuj?cy si? zewn?trznemu obserwatorowi jako niezmienny i "wieczny", potraktujemy jako "p?ynny". P?ynno?? zostaje osi?gni?ta w wyniku dialektyki spo?ecznej praktyki i do?wiadczenia cz?onków spo?eczno?ci lokalnej. Jednocze?nie b?dziemy starali si? zbudowa? definicj? krajobrazu, który na podstawie wst?pnych za?o?e? roboczo definiujemy jako ?wiatopog?d, przestrze?, a tak?e niewidoczn? "si??" wp?ywaj?c? na ludzk? to?samo??. Powi?zanie krajobrazu z problematyk? spo?eczno?ci lokalnej pozwoli umie?ci? przedmiot naszego zainteresowania w szerszym kontek?cie tematów i problemów naukowych realizowanych w czo?owych o?rodkach antropologicznych w Europie.
Miejsce bada?: po?udniowe obszary Polski (Podhale, Gorce).

[<wró? do spisu>](#)

***

Katarzyna Kuzko
Jolanta Wiśniewska

Tytuł: Historia mówiona jako 'obiekt' muzealny

Laboratorium w latach: 2009-2011

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [119]

Teren badań: prawobrzeżna Warszawa. Grupa badana: mieszkańcy prawobrzeżnej Warszawy, zwłaszcza "zasiedziali" - zamieszkali tu po II wojnie światowej i wcześniej. Metody: obserwacja uczestnicząca, pogłębiony wywiad etnograficzny, metoda biograficzna. Słowa kluczowe: historia mówiona, ciągłość historyczna, narracja, przeszłość, pamięć, wiedza historyczna, dziedzictwo

[<wróć do spisu>](#)

[***](#) [120]

[Katarzyna Waszczyńska](#) [121]

Tytuł: Monografia północno-zachodniej Suwalszczyzny

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [122]

Cel laboratorium:

1. nauka warsztatu etnografa - od przygotowania projektu badawczego po jego realizację (praca w terenie: prowadzenie rozmowy, obserwacja, notatki terenowe, dziennik terenowy, dokumentacja fotograficzna/filmowa; spisywanie i analiza zebranego materiału) i podsumowanie w postaci pracy laboratoryjnej;
2. zebranie materiału empirycznego dotyczącego wsi, z punktu widzenia badanej społeczności północno-zachodniej Suwalszczyzny, aspektów życia i kultury. Dlatego też tematyka może być tu zróżnicowana i dotyczyć zarówno kwestii krajobrazu kulturowego np. małej architektury (np. kapliczek), miejsc historycznych (np. gazy, mogiły), ale także kwestii relacji rodzinnych, sąsiedzkich czy z przybyszami np. innymi etnicznie czy wyznaniowo (Starobrzędowcy, żydzi, ewangelicy itd.), a także "współczesnymi innymi"- turystami; pamięci historycznej - dotyczącej historii rodziny, miejscowości, regionu, jak również życia codziennego, czasu wolnego (dorocznego i rodzinnego) itd.

[<wróć do spisu>](#)

[***](#)

[Iwona Kaliszewska](#) [59]

Iwa Kołodziejewska

Tytuł: Wiećkie i religijne autorytety na Podolu Wschodnim

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [123]

Badania terenowe wśród mieszkańców obwodu winnickiego na Podolu Wschodnim. Naszym celem będzie prześledzenie kto i dlaczego obdarzany jest na Podolu autorytetem społecznym. Będzie nas interesować zarówno autorytety "dotykalne" takie jak rodzice, miejscowy ksiądz, pop lub nauczyciel oraz medialne takie jak politycy (np. liderzy pomarańczowej rewolucji), znani sportowcy. Chcemy zbadać jakiego rodzaju motywacje towarzyszą ludziom - młodzieży i osobom starszym, obdarzającym autorytetem konkretną osobę. Jaki jest wpływ poszczególnych autorytetów na tworzenie wiedzy potocznej przez mieszkańców niewielkich wspólnot lokalnych, na ich postawy społeczne, podejmowane przez nich decyzje, percepcję otaczającego ich świata, wyobrażenia o władzy i prawach rządzących światem. Chcemy zwrócić uwagę na przeplatanie się różnych wariantów (elementów wiedzy pochodzących z różnych źródeł) w obrębie wiedzy potocznej rozmówców oraz na to czy można mówić o wielości autorytetów, która na eklektyzm tej wiedzy wpływa.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Piotr Cichocki \[56\]](#)

Wspólnota lokalna i światowód. Internet i nowe media w życiu mieszkańców powiatu Augustowskiego
Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [124]

Celem zajęć laboratoryjnych i praktyk terenowych jest zaobserwowanie, opisanie i zinterpretowanie procesów, jakie dokonują się w związku z pojawieniem się komunikacji internetowej i multimedialnej na terenach uznawanych za tradycyjne. Odnoszą się tu do tego rodzaju etnografii, która uznaje konkretnego człowieka za centrum swojego zainteresowania. Podstawowe założenie brzmi, że zarówno życie we wspólnocie lokalnej, jak i udział we współczesnej komunikacji elektronicznej (oglądanie telewizji, czytanie magazynów, odbiór internetu) przynoszą specyficzne wyobrażenia o świecie. Celem laboratorium jest zbadanie, jak te wyobrażenia się wykluczają, uzupełniają, przeplatają czy wzajemnie wzmacniają?

[<wróć do spisu>](#)

***

Helena Patzer

Tytuł: Zmiany na Podlasiu pod wpływem migracji

Laboratorium w latach: **2009-2011**

Strona:

Opis zajęcia: [w USOS](#) [125]

Temat grupy dotyczy jednego z ważniejszych współczesnych zjawisk społecznych - migracji. W czasie badań przyjrzymy się dynamice migracji zagranicznych i ich konsekwencjom, zwracając szczególną uwagę na wpływ migracji na kraj pochodzenia. W wyniku migracji zachodzą głębokie zmiany społeczne, które będziemy starali się uchwycić. Migracja zmienia hierarchię społeczną, rolę odgrywane przez kobiety i mężczyzn, relacje rodzinne i przyjacielskie, stosunki ekonomiczne, krajobraz kulturowy i naturalny, normy i wartości kulturowe, praktyki społeczne, gusta i upodobania.

[<wróć do spisu>](#)

***

Wybór tematów z lat wcześniejszych - w przygotowaniu:

[Wojciech Lipiński \[111\]](#)

Tytuł: Zadunajscy przesiedleńcy w Budziaku

Laboratorium w latach: **2008-2010**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zadunajscy-przesiedlency-w-b...> [126]

Punktem wyjścia badań realizowanych w ramach grupy laboratoryjnej „Zadunajscy przesiedleńcy w Budziaku” była sytuacja zróżnicowania etnicznego wywodzących się z Bałkanów mieszkańców regionu. Chcieliśmy się dowiedzieć, jak wpływa ona na ich codzienne życie oraz jak wynikające z niej uwarunkowania kształtują tożsamość poszczególnych jednostek i grup – zarówno dominujących w ukraińskim Budziaku Bułgarów, jak też Gagauzów i nielicznych Albańczyków. Interesowały nas między innymi takie zagadnienia, jak: stosunki etniczne, pamięć przesiedlenia, lokalne działania wynikające ze statusu mniejszości narodowych.

[<wróć do spisu>](#)

***

[Wojciech Lipiński \[111\]](#)

Tytuł: Polesie. Etnografia wsi ukraińskiej

Laboratorium w latach: **2005-2007**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etnografia-wsi-ukrai...> [127]

Po rocznej przerwie wracaliśmy na Polesie z myślą o kontynuacji badań, (rozpoczęliśmy badania z grupą laboratoryjną „[Polesie. Etniczność na pograniczu](#) [128]”) tym razem z grupą „Polesie. Etnografia wsi ukraińskiej”. Uszczegółowienia wymaga przede wszystkim kwestia bardzo silnie zaznaczająca się w regionie obecności protestantów (głównie zielono-wiśtkowców). Ponadto dotychczasowe działania w dwóch zasadniczych polach – narodowości i religii – wymagały uzupełnienia o wąsy dla dawnych stosunków społecznych na Polesiu skąd wiadomości różnic stanowych. Pamiętaj o nich dobrze zachowała się w rejonie zarzyckim, dlatego tam skoncentrowaliśmy badania drugiej grupy poleskiej. Oprócz tematyki pamięci dawnych różnic stanowych oraz religijności zielono-wiśtkowców powróciliśmy do pojedynczych tematów, które pojawiały się już w badaniach poprzedniej grupy poleskiej, jednak nie doczekały się wówczas realizacji (bardzo popularne w regionie praktyki magiczne, użycie nieformalnej antroponimii czy lokalna percepcja skutków katastrofy czarnobylskiej).

[<wróć do spisu>](#)

***

[Wojciech Lipiński \[111\]](#)

Tytuł: Polesie. Etniczność na pograniczu

Laboratorium w latach: **2002-2004**

Strona: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etniczosc-na-pogran...> [128]

Rozpoczynając badania na terenie ukraińskiego Polesia z grupą laboratoryjną „Polesie. Etniczność na pograniczu” planowaliśmy skoncentrować się na problematyce etnicznej i narodowościowej. Wynikało to z inspiracji badaniami prowadzonymi na Polesiu w okresie międzywojennym przez Józefa Obrębskiego. Teren zweryfikował te zamierzenia. Nie porzuciliśmy ich zupełnie, jednak realizowane były w ograniczonym zakresie. Nie mogliśmy bowiem przejść obojętnie obok tematów, które

wr?cz narzuca?y si? naszej uwadze, takich jak zwi?zki mieszka?c?w z otaczaj?cym ich le?nym ekosystemem, ?ywa do niedawna instytucja pobratymstwa czy g??bokie wi?zi z za?wiatami. Przesun?li?my te? nasze zainteresowanie z etniczno?ci w stron? religii, co wynika?o z wielowyznaniowo?ci terenu (prawos?awni, katolicy, protestanci).

[<wr? do spisu>](#)

Informacje dla prowadz?cych

Przed wyjazdem:

1. Preliminarz koszt?w wyjazdu.
2. Lista student?w.
3. [Druk delegacji](#) [129]z pro?b? o zaliczk?
4. Ubezpieczenie NNW student?w w czasie obowi?zkowych praktyk studenckich na terenie RP i poza granicami kraju. Ubezpieczeniem tym obj?ci s? wszyscy studenci uczestnicz?cy w praktykach. Organizator praktyk (osoba odpowiedzialna) zobowi?zany jest przed ich rozpocz?ciem przekaza? do p. Tomasza Potrykusa (Biuro Analiz Ekonomicznych i Zarz?dczych UW) okres trwania praktyk i liczb? student?w w nich uczestnicz?cych - adresy: tomasz.potrykus@adm.uw.edu.pl [130], oups@adm.uw.edu.pl [131] i polisa@adm.uw.edu.pl [132]. Proponujemy stosowa? ten sam [DRUK](#) [133]

Rozliczenie wyjazdu (po powrocie):

Rozliczenie koszt?w wyjazdu (wraz z biletami, fakturami za noclegi itp.).

DRUK - [Pokwitowanie rycza?tu za noclegi student?w Instytutu](#) [134]

DRUK - [Pokwitowanie odbioru diet przez opiekuna grupy student?w](#) [135]

Related content [Badania Pracownik?w](#) [136]

[Ko?a naukowe](#) [137]

[Program i plany](#) [138]

[Program EdEt](#) [139]

[Dzia?ania studenckie](#) [140]

Source URL: <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/219>

Links

[1] <https://www.wuw.pl/product-pol-181-Balkany-na-Ukrainie-Bulgarzy-Gagauzi-i-Albanczycy-z-ukrainskiego-Budziaku.html>

[2] <https://www.wuw.pl/product-pol-1147-Lipowanie-Kultura-religijna-i-tozsamosc-naddunajskich-starooberzedowcow.html>

[3] <https://www.wuw.pl/product-pol-10032-Lelowianie-Polacy-Zydzi-Szkice-etnograficzne-o-konstruowaniu-lokalnego-dziedzictwa-EBOOK.html>

[4] <https://www.wuw.pl/product-pol-236-Co-slychac-na-Podhalu-Tradycja-we-wspolczesnosci.html>

[5] <https://www.wuw.pl/product-pol-6201-Nowoczesnosc-i-globalizacja-na-polnocnym-Podlasiu-Perspektywa-etnograficzna-PDF.html>

[6] <http://www.dig.pl/index.php?s=karta&id=990>

[7] <http://www.dig.pl/index.php?s=karta&id=562>

[8] <http://www.dig.com.pl/index.php?s=karta&id=1419>

[9] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-zowczak>

[10] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL231

[11] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/hubert-wiercinski>

- [12] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-radkowska-walkowicz>
- [13] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/ewa-maciejewska-mroczek>
- [14] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL233
- [15] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/amanda-krzyworzeka>
- [16] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL221
- [17] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-malewska-szalygin>
- [18] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL222
- [19] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL223
- [20] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL211
- [21] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL212
- [22] <https://zakole.pl/pl>
- [23] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL213
- [24] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-chocholow>
- [25] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL201
- [26] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/badania/laboratoria-studenckie/labo-swiat-post-covid>
- [27] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL202
- [28] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&prz_kod=3102-LL203
- [29] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/renata-hryciuk>
- [30] <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne/laboratorium-antropologia-nierownosci>
- [31] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL191
- [32] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/joanna-talewicz-kwiatkowska>
- [33] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/badania/laboratoria-studenckie/laboratorium-romowie-w-strone-inkluzji>
- [34] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL193a
- [35] <https://etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne/laboratorium-wielokulturowosc-w-miasteczku>
- [36] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL192
- [37] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-lubanska>
- [38] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/postpamiec-ii-wojny-swiatowej-i-powojnia-na-podkarpaciu>
- [39] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL181
- [40] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/mateusz-laszczkowski>
- [41] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/infrastruktury-przyszlosci-spolecznosc-lokalna-wobec-planow-budowy-centralnego-portu-komunikacyjnego>
- [42] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL183
- [43] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-horolets>
- [44] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zielen-miejska-nieludzie-urzedzenia-relacje-laboratorium>
- [45] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=419645&gr_nr=1
- [46] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/helena-patzer>
- [47] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/andrzej-perzanowski>
- [48] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=362975&gr_nr=1
- [49] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/prezentacja_lab0_hw.pdf
- [50] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazZajecia&zaj_cyk_id=362974&gr_nr=1
- [51] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maria-malanicz-przybylska>
- [52] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL173
- [53] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/karolina-bielenin-lenczowska>
- [54] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-oswajanie-przestrzeni-przez-migrantow-i-uchodzcow-antropologia->

mobilnosci-okolic

- [55] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL161
- [56] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/piotr-cichocki>
- [57] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/ruxandra-ana>
- [58] <http://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-muzyka-soundscape-turystyka-antropologia-dzwieku-na-pograniczu-polsko-bialoruskim-w>
- [59] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/instytut/ludzie/pracownicy/iwona-kaliszewska>
- [60] <http://www.ogrod.uw.edu.pl/inc/ogrod/iwa.htm>
- [61] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL163
- [62] <http://etnologia.uw.edu.pl/antropologiczne-studium-korupcji-w-republice-dagestanu>
- [63] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-wieczorkiewicz>
- [64] <http://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/karol-gorski>
- [65] <http://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/doktoranci/oskar-lubinski>
- [66] <http://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-praktyki-ciala-jako-obszar-komunikacji-miedzykulturowej>
- [67] <https://etnologia.uw.edu.pl/laboratorium-praktyki-ciala-jako-obszar-komunikacji-miedzykulturowej>
- [68] <http://etnologia.uw.edu.pl/zycie-na-granicy-gartz-gryfino>
- [69] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL151
- [70] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL153
- [71] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maciej-zabek>
- [72] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/magdalena-brzezinska>
- [73] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/dla-studentow/studia/laboratoria-etnograficzne/migracje-do-europy-oczyma-afrykanow>
- [74] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL154
- [75] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tadeusz-baraniuk>
- [76] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL152
- [77] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL142
- [78] <mailto:wplinska@wp.pl>
- [79] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL144
- [80] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL143
- [81] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot&kod=3102-LL141
- [82] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L134%29
- [83] <http://childhoods.uw.edu.pl/studenci/labo/>
- [84] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L133%29
- [85] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L132%29
- [86] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28kod:3102-L131%29
- [87] <http://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/publikacje/lelowianie-polacy-zydzi>
- [88] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL124%29
- [89] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/tomasz-rakowski>
- [90] <mailto:majadobiasz@gmail.com>
- [91] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL122%29
- [92] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/slalomir-sikora>
- [93] <https://www.facebook.com/LaboEtno.Grochow>
- [94] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL123%29
- [95] <mailto:gawelwalczak@gmail.com>
- [96] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL125%29
- [97] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL112%29
- [98] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL114%29
- [99] <https://etnologia.uw.edu.pl/kultura-religijna-polska-ukraina>
- [100] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL112%29

02-LL111%29

[101] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/szarogrod_stacje_kalwaryjskie_0_1_1.jpg

[102] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL113%29

[103] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL101%29

[104] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL102%29

[105] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL103%29

[106] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL105%29

[107] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL106%29

[108] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL104%29

[109] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL091%29

[110] <http://Lipi?ski2010>

[111] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/wojciech-lipinski>

[112] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/staroobrzadowcy-nad-dunajem>

[113] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL093%29

[114] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL094%29

[115] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL095%29

[116] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL096%29

[117] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL097%29

[118] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL086%29

[119] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL081%29

[120] <http://Waszczy?ska2009>

[121] <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/katarzyna-waszczynska>

[122] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL085%29

[123] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL082%29

[124] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL084%29

[125] http://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/przedmioty/pokazPrzedmiot%28prz_kod:3102-LL083%29

[126] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/zadunajscy-przesiedlency-w-budziaku>

[127] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etnografia-wsi-ukrainskiej>

[128] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/polesie-etniczosc-na-pograniczu>

[129] <https://wnks.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2024/08/druk-delegacji-krajowej.doc>

[130] <mailto:tomasz.potrykus@adm.uw.edu.pl>

[131] <mailto:oups@adm.uw.edu.pl>

[132] <mailto:polisa@adm.uw.edu.pl>

[133] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/kopia_zgloszenie_oups.xlsx

[134] <https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/pokwitowanie.doc>

[135] https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/diety_dla_opiekunow_grup_laboratoryjnych_22.pdf

[136] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/29>

[137] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/210>

[138] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/216>

[139] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/4751>

[140] <https://etnologia.uw.edu.pl/en/node/5958>